www.svoboda-news.com

І чужому научайтесь,
И свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXV. Ч. 38. ДЖЕРЗИ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 27-го ЛЮТОГО 1958 П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 27, 1958 No. 38. VOL. LXV.

КАСТРО ПРОПОНУЄ БАТІСТІ ЗАКІНЧЕННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІЙНИ НА КУБІ

Гавана. — Провідник кубинських повстанців Фідель Кастро заявив у розмові з представниками преси, відбутій конспіративно у лісах, що він переслав на руки президента Куби Фульхенсіо Батісти свій плян у справі закінчення затяжної громадянської війни на Кубі. Плян Кастра передбачає в и ведення всіх урядових військ із східньої частини острова або т. зв. Провінції Орієнте, яка є найбільшою, найбагатшою і водночас найбільше неспокійною з усіх 6 кубинських провінцій і головним осідком повстанського руху, очолюваного Кастром. Лісисті верхів'я гір в Орієнте стали оперативною базою для повстанців, звідки вони ведуть — вже на протязі 15 місяців—свою партизанську війну проти уряду, зокрема проти теперішнього президента Куби Батісти, якого вони називають диктатором. Якщо уряд Батісти погодиться на запропоноване Кастром виведення військ з Орієнте, тоді повстанці із свого боку погодяться на відбуття пропонованих урядом загальних виборів, з тим, щоб проходили ці вибори на всьому острові під наглядом спеціяльних комісій, покликаних Організацією Американських Держав. В інтерв'ю з журналістами заявив Кастро, що тільки в запропонованих ним передумовах зможуть відбутися свобідно вибори, які — як він вірить — дадуть справедливу перемогу очолюваному ним революційному „Рухові 26 липня". Згідно з рішенням кубинського уряду, вибори до кубинського Конгресу і водночас із цим вибори нового президента Куби мали б відбутися дня 1 червня 1958 року. У своїй пропозиції вимагає Кастро пересунення цих виборів на кілька місяців пізніше, мовляв, опозиційні партії не матимуть потрібного часу для відповідної підготови своєї участи у виборах. Плян свій передав Кастро Батісті через одного із членів кубинського Конгресу, що відвідав його конспіративно ще в січні ц. р. В політичних колах думають, що пропозиція виведення військ з Орієнте буде несприйнятливою для уряду.

Катастрофа під час автових перегонів у Гавані

Гавана, Кубинська Республіка. — Під час автомобільних перегонів сталася катастрофа, в якій згинули 4 особи, а 50 осіб були поранені. Перегони відбувалися за Велику Нагороду, і тому там зібралася юрба народу — коло 150,000 осіб. Одно авто, яким їхав Армандо Гарсія Сіфуентес, сковзнулося на скруті, де хтось розлив оливу, скочило вбік і наїхало на юрбу людей. Кубинська влада негайно була повідомила, що цю оливу розлили повстанці Фіделя Кастра, але пізніше Кубинська Спортова Комісія заперечила це. Перегони почалися 1.5 години пізніше, бо впорядчики сподівалися, що може на них прибути славний аргентинський спортовець Хуан Мануель Фанхіо, якого викрали повстанці Фіделя Кастра. Але Фанхіо не з'явився на перегони. Після катастрофи поліція й армія опанували ситуацію. Перегони перервано, а поранених відвезено до шпиталів. Фанхіо здобув був першу нагороду минулого року. У вівторок 25-го лютого Фанхіо прибув до Гавани і повідомив про „свій люксусовий побут" в тих, що його викрали і тримали 27 годин на передмістю Гавани.

Кошти прожитку збільшилися на 0.6 відсотка і становили 122.3 %

Вашингтон. — Статистичне бюро при департаменті праці повідомляє, що кошти прожитку в місяці січні збільшилися на 0.6 відсотка і були 3.5 відсотка більші в порівнянні з січнем 1957 року і на 22.3 відсотка більші в порівнянні з пересічними цінами з 1947-1949 років, коли індекс цін на товари становив 100. Це вже 15-ий місяць впродовж попередніх 17-ох місяців, в якому зростають кошти прожитку. Цьогорічне січневе збільшення коштів прожитку є найбільше від липня 1956 року. Комісар статистичного бюра Івен Клаб заявляє, що ринок ще добре не відчув морозу в північних стейтах, і тому і в найближчих місяцях будуть збільшуватися кошти прожитку. На збільшення індексу цін мала вплив гостра зима, внаслідок чого збільшилися ціни на харчі. Городовина подорожчала на 13.1 відсотка. Помідори подорожчали на 5 центів на тузені, салата — 3 центи на головці. Внаслідок збільшення коштів прожитку 1,350,000 робітників дістане збільшення платні вже від першого березня. Це збільшення становитиме по кілька центів від години праці згідно з контрактом про автоматичне збільшення заробітної платні внаслідок збільшування індексу цін.

В АМЕРИЦІ

● **Корпорація Дженерал Фудс** повідомила, що від часу оголошення зменшує на 2-3 центи ціну на одному фунті кави. І так фунт кави Максвелл Гавз подешевшав на 3 центи, так само фунт кави марки „Юбен", а також марки „Санта" подешевшав на 2 центи.

● **Летунська Академія** в Денвері, Колорадо, мала впродовж своєї 25-річної історії перший смертний випадок, бо 19-річний кадет Ричард Д. Дейвіс поранився і вмер внаслідок цих ран. Він летів у приватному літаку.

● **Корпорація** В е с т и н г г а в з виплатила 10,000 своїх працівників 295,905 долярів за те, що вони зголошували пропозиції, як поліпшити цю корпорацію. Це найбільша сума, виплачена з цього титулу, бо в 1954 році виплачено було за суггестії в справі поліпшення суму 218,445 долярів, а в інших роках ще менші суми.

● **Мати славної оперової співачки** Марії Калляс пані Евангелія Калляс із Ню Бронсвіку, Н. Дж., нарікає на те, що не може бачити своєї доньки вже 8 і пів року, хоч вона живе в недалекому Ню Йорку. Мати є розведена і 8 років тому просила свою доньку про 100 долярову допомогу місячно. Від того часу донька не відповідає на листи матері, а на телефонічні розмови мати дістає відповідь від с е к р е т а р к и, що „пані К а л л я с с е н е п р и с у т н а". Мати заявила репортерові: „Я хотіла б, щоб ми знову були як мати і донька, але вона не хоче мене бачити."

● **Родина Герранів** вернулася до свого дому в Сіфорді на Лонг Айленді, звідки мусіла була втікати, бо якась таємна сила кидала речами і робила шкоди. Ніхто не знає, як це пояснити, хоч появилися різні теорії, а дехто говорить про духів. Роліційні детективи ствердили ці таємні явища.

● **В Бруклині, Н. Й.**, ще в суботу 22-го лютого зникла наречена 4 години перед шлюбом, і досі не знайшла її поліція, яка перешукала докладно кілька сусідніх блюків. Ніхто не знає причини того зникнення, дехто гадає що 29-річна молода кудись сховалась, бо „боялася подружжя", але поліція не виключає викрадення і провадить розшуки. Батьки молодої і молодого захворіли внаслідок цього випадку.

„НЕЗРІВНЯНИЙ" Д-Р ОЛ. САС ЯВОРСЬКИЙ ПРИПИНИВ ТЕЛЕВІЗІЙНІ ЗМАГАННЯ, ЗДОБУВШИ $ 128,000

МИНУЛОГО ТИЖНЯ Д-Р ЯВОРСЬКИЙ З ДРУЖИНОЮ ВІДВІДАВ УНС І „СВОБОДУ"

Ню Йорк. — Д-р Олександер Сас Яворський, якому керівник програми Гол Марч додав ще характеристику „незрівняний" (інкомперебл), — припинив дальші свої телевізійні змагання в знанні американської історії, здобувши, як нагороду за свое знання, загальну суму 128,000 долярів. Д-р Ол. Сас Яворський змагався в тій ділянці знання на телевізійній програмі: „Запити вартости 64,000 долярів", передаваній кожного вівторка о год. 10-ій ввечорі телевізійною станцією СіБіеС (Коломбія Бродкестинг Систем) на каналі ч. 2 та спонсорованій відомою косметичною фірмою „Ревлон". Свое рішення припинити дальші змагання виявив д-р Яворський на програмі минулого вівторка, 25-го лютого, мотивуючи його напруженням, якого вимагали від нього ці виступи впродовж двох місяців та зокрема тим, що вже „всі бажають мого повороту додому: мої діти, моя жінка і мої чотириножні клієнти" — виясновав цей український ветеринарний лікар з Аббевіл, Луїзіяна, якого раніше вже названо на тій програмі „найпопулярнішою людиною". Д-р Яворський вийшов з тієї програми переможцем у кожному відношенні, не тільки подвоївши найвищий рівень нагороди в знанні американської історії, але і зійшовши зі сцени непереможним чемпіоном у ділянці знання, в якому досі ще ніхто його не тільки не перевершив, але і йому далеко не дорівняв. Закінчуючи свої виступи, д-р Сас Яворський одержав від керівника програми Гола Марча, разом з грatуляціями, і чек на 64,000 долярів із виясненнями, що другий чек на таку саму суму, згідно з правилами змагань, він одержить в наступному році.

Д-р О. Сас Яворський

В четвер минуло тижня, 20-го лютого, д-р Сас Яворський і його дружина п-ні Наталія відвідали головну канцелярію УНСоюзу та В-во „Свободу" та були гостями на обіді разом з гол. предсідником Д. Галичином, гол. касиром Р. Слободяном, гол. радним д-ром Я. Падохом і ред. А. Драганом та ред. В. Душником. В ресторані д-р Яворський був не меншою сенсацією як на телевізії, бо багато присутніх гостей його пізнали. Д-р Сас Яворський в розмові виявив багато інтересних подробиць із своїх виступів та їхніх наслідків. Досі д-р Яворський, у зв'язку зі своїми телевізійними виступами, одержав понад 15,000 листів; між ними багато всіляких пропозицій, зокрема на виступи з доповідями в каледжах та університетах. Ці виступи причинились також до того, що він нав'язав численні знайомства з різними високими представниками стейтових і федеральних урядів. Довші розмови мав д-р Яворський з поодинокими членами Конгресу, з деякими губернаторами та зокрема з Геральдом Стассеном, до недавна уповноваженим Президента в справах розброєння, а тепер кандидатом на губернатора Пенсилвенії. Як безсумнівний знавець американської історії, д-р Яворський має багато переконливих аргументів і в користь визвольних змагань країни свого походження, України. Телевізійні виступи д-ра Яворського припинились тільки тим часом, бо він уже має виклик на змагання в знанні американської історії з одним з найбільших авторитетів цієї ділянки в країні. Змагання мали б відбутись на тій самій телевізійній станції на програмі „Виклик" (Челендж) — вже правдоподібно в квітні, що може принести йому нову славу і нові грошові нагороди.

Летунство проєктує випустити ще в цьому році ракету на Місяць

Вашингтон. — Заступник шефа штабу летунства генерал-поручник Д. Л. Патт зізнавав на закритому засіданні Комісії Збройних Сил в Палаті Репрезентантів і заявив, що летунство зможе ще в цьому році випустити ракету на Місяць, якщо дістане підтримку від Конгресу. Він обіцяв також, що летунство зможе в „недалекому часі" випустити штучний сателіт довкола Землі разом із людиною. Генерал Патт передбачає, що СССР пробуватиме впродовж найближчих 6-ох місяців випустити ракету на Місяць та пустити довкола Землі штучний місяць, в якому буде тварина або навіть людина. Генерал мав сказати на Комісії таке: „Щоб можна було забезпечити ЗДА, то треба запанувати над космічними просторами, або принаймні бути в такому стані, щоб ворог не міг цього зробити". Місяць є найближче до Землі — „тільки" 239,000 миль віддалі, і звідтам можна йти далі. Летна Місяць мав би тривати коло 60 годин. „Якщо здійснювання нашого проєкту почнеться в найближчих тижнях, то можна буде випустити першу ракету на Місяць вже в цьому році", — сказав заступник шефа штабу летунства.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Українська Громада** в Новому Ульмі, Німеччина, улаштувала 26 січня ц. р. академію, на якій сполучено святкування роковин проголошення самостійности Української Народної Республіки з відродженням також інших понрмлених Совстами країн: Ідель-Уралу, Азарбейджану, Вірменії, Грузії, Північного Кавказу і Донщини. У почесній Президії з 10-х осіб засіли представники названих країн. Головував генерал - хорунжий Андрій Вовк, головою святкового комітету був полк. В. Татарський, а головну промову виголосив д-р Олександер Юрченко. З промовами - привітами виступили репрезентанти чужих народів.

● **Українська Православна Церква** в Канаді святкуватиме 17—18 травня ц. р. 40-річчя свого існування. Для підготови цього святкування обрано в Торонті Комітет з 5-х осіб.

● **„Наше Слово"**, орган Українського Культурно - суспільного Т-ва в Польщі, центральної, комуно - польською владою дозволеної української організації в Польщі, у свому числі з 2 лютого ц. р. подає багато подробиць про участь українців в Польщі у виборах до т. званих „народових" рад, органів державної влади в сільській і міській самоуправі, які відбулися з початком цього місяця. Редакція закликала до зголошування ій докладних даних про вибір українців на місцях.

● **У Польщі** є коло 4,000 українських родин, виселених із Люблинського, Краківського і Ряшівського воєвідств, себто з Засяння, Лемківщини і Холмщини, які не дістали ніякого відшкодування, або дуже недостатнє, за свої маєтки. Польський уряд зголосив новий законопроєкт, який анулює всі такі дальші претенсії, передбачуючи щонайменше — старечі пенсії для виселених чоловіків понад 65 р. і жінок понад 60 р.

АЙЗЕНГАВЕР І ТРУМАН ЗАКЛИКАЮТЬ ДО ДАЛЬШОЇ ДОПОМОГИ ЗАКОРДОНОВІ

Обидва підкреслюють двопартійність цієї програми та її значення для світового миру

У двопартійній конференції у справах закордонної допомоги, що відбулася у вівторок дня 25 лютого ц. р., взяв участь теж і двократний демократичний кандидат на Президента Адлей Е. Стівенсон. На фото Стівенсон розмовляє з державним секретарем Джаном Фостером Доллесом.

Вашингтон. — У вівторок 25-го ц. м. з'їхались до Вашингтону найвидатніші політичні й громадські діячі з цілої Америки, щоб узяти участь у започаткованій урядом кампанії в користь дальшої великої допомоги закордонові. На просьбу Президента, колишній спеціяльний амбасадор для Середнього Сходу, один із керівників американського фільмового промислу, Ерік Джонстон, зорганізував „Конференцію закордонних перспектив з погляду державної безпеки ЗДА". Вона поділилась на дві частини: в полудне у великій залі готелю Статлера головним промовцем до 1,200 учасників був колишній президент Гаррі Труман, а вечером у Шератон-готелі до ще численнішого збору промовляв президент Д. Д. Айзенгавер. Це була маніфестація двопартійної політики в справі допомоги закордонові. Між приявними були лідери демократичної більшости в Палаті Репрезентантів і в Сенаті, колишній двократний кандидат демократів на президента Адлей Стівенсон, кол. державний секретар за адміністрації Трумана Дін Ачесон і багато інших найвидатніших демократів, — а від республіканців приявні були лідери республіканської меншости в Конгресі, віцепрезидент Ричард М. Ніксон, кол. нюйоркський гібернатор Томас Е. Дьюї і інші. У промовах теперішнього і попереднього президентів повторялись ті самі нотки. Обидва вони підкреслили ту саму основну ціль акції допомоги закордонові, якою є здобуття тривкого і справедливого миру. — Президент Айзенгавер звернув увагу, що протягом найближчих 5-х років ЗДА мабуть, будуть примушені видаткувати понад 200 більйонів долярів на оборонні цілі. Разом із видатками на ту ціль американських союзників — це дасть неймовірну суму. Всі ці зусилля роблені задля створення безпеки. Однак дійсна безпека можлива тільки тоді, коли забезпечений мир. Президент говорив про різні шляхи до миру та підкреслив, що військова й економічна допомога закордонові стоїть щодо свого значення для справи світового миру на одному рівні зі збільшуванням суто військової сили країни. Програма взаємної допомоги розпадається на допомогу на військові цілі і економічні. Для безпосереднього скріплення союзницьких збройних сил передбачено 1,800,000,000. Окрема т. зв. допомога для оборони становить дальших 830,000,000. Економічна і технічна допомога закордонові на найближчий бюджетовий рік вимагає 1,300,000,000 дол. Президент подав цілу низку конкретних прикладів, як американська допомога закордонові після останньої війни, почавши від т. зв. доктрини Трумана для оборони Греції і Туреччини проти комуністичної агресії вирятувала світовий мир, а безпосередньо захоронила цілий ряд різних держав від хаосу та комуністичного поярмлення. Президент вказав на совєтську „нову техніку" у здобутті політичних впливів у світі — під плащиком „добродійної" економічної допомоги та позик. Він ствердив, що остаточною і дійсною ціллю цих совєтських заходів є „здобути політичну контролю над тими, яким ніби допомагається". В останній частині своєї півгодинної промови, що її передавано через усі американські радіостації, Президент говорив про готовість Америки до покращання взаємин з Совєтами в ім'я миру. Закінчив свою промову висновком, що коли існує необхідність видаткувати величезні суми для вдержування на потрібній висоті військово-оборонної здатности країни, то ще більшої терпеливости, завзяття і жертвенности треба при будуванні миру мирними засобами. Президент Труман підкреслив двопартійність проблеми допомоги закордонові. Він пояснив, що виступає в обороні тієї проблеми тому, що почув, що законопроєкт уряду, зголошений в цій справі до Конгресу, може мати труднощі. „Якщо демократи в Конгресі відмовляться видаткувати на цю ціль щонайменше стільки, скільки вимагає цього для економічної допомоги закордонові теперішній уряд, то ми ніколи не зможемо виявити цієї поведінки".

Морфі конферує з президентом Тунісії

Туніс. — Американський посередник для поладнання гострого конфлікту між Францією і Тунісією у зв'язку із з б о м б а р д у в а н н я м 8 ц. м. французькими літаками туніського містечка Сакет-Сіді-Юссеф, внаслідку чого згинуло тоді 79 осіб, Роберт Морфі, прилетів з Парижу до Тунісу, де йому вийшли назустріч туніський міністер закордонних справ Садак Моккадем і американський амбасадор Луіс Джонс. Після того всі вони разом відбули першу двогодинну конференцію з президентом Тунісії Габіком Бургуїбою. Вийшовши з тієї конференції Морфі заявив: „Я оптиміст. Ми зробили крок вперед". За часописними коментарями, Бургуїба далі наєвою, що без поладнання проблеми Альжиру в цілості — неможливо тривко замирити Францію з Тунісією і Марокко. В самому Тунісі і в цілому північно - а ф р и к а н с ь кому арабському світі — твердять часописи — приїзд Роберта Морфі викликав оптимістичні настрої, що ось, мовляв, Америка допоможе завести справедливий мир в Альжирі. Вважають дуже знаменним — приїзд до Тунісу двох найвидатніших діячів альжирського революційного підпілля. Хоч офіційно т у н і с ь к и й уряд заперечив цьому, проте газети вважають незаперечним фактом, що до Тунісу приїхали на виразний виклик президента Бургуїби у зв'язку з приїздом Морфі — шеф штабу повстанських військ Бель Касем Крім і один із військових керівників підпілля Махмуд Шеріф.

ОН стараються вийти з „сліпої вулиці" в справі роззброєння

Об'єднані Нації. — Генеральний секретаріят Об'єднаних Націй у порозумінні найбільше з З'єдиненими Державами буде намагатись вийти з теперішної сліпої вулиці, до якої зайшла справа міжнародного розброєння. Першим кроком для цього буде скликання 25-членної Комісії для справ розброєння. Тому, що Совєти заповіли, що будуть бойкотувати засідання цієї Комісії, бо не обрано до неї тих комуністичних країн, що їх СССР хотів там мати, — рахуються згори з відсутністю СССР. Коли це станеться, тоді ця Комісія складе формальне звідомлення на руки генер. секретаря для Генеральної Асамблеї і Ради Безпеки ОН, що вона не в силі працювати без участи СССР. Тоді, мабуть, зійдеться Рада Безпеки для цієї справи з участю совєтського делегата. В американських урядових колах буцім-то розглядають можливість скликання нової конференції „на вершинах" головно для осягнення порозуміння з большевиками в таких трьох точках роззброєння: 1) тимчасове припинення експериментальних вибухів атомової зброї, 2) встановлення в Європі обширу для летунської і наземної контрольної інспекції, і 3) контроля позаземних обширів. За коментарями американської преси, автором такого пляну є Геролд Стассен, який вправді перестав бути спеціяльним дорадником Президента для справ розброєння, та ідеї якого проте частинно прийнялись і мають бути реалізовані.

● **Французьке міністерство** освіти виповіло працю всім технічним робітникам Великої Опери і Комічної Опери — двох провідних державних оперних театрів у Парижі, та приказало замкнути тимчасово ці театри. Зачинення цих сцен прийшло у висліді цілої серії страйків у цих театрах протягом останніх трьох місяців.

Виступить з концертом в Тавн Голл

Григорій Бемко

Челіст Григорій Бемко, що належить до славного із своєї успішної праці по цей і по той бік океану „племени" Бемків, виступить із власним концертом в Тавн Голл в Ню Йорку в найближчу п'ятницю, 28-го лютого, о год. 8:30 вечора. Досі своїми виступами в Америці і Європі п. Бемко здобув собі високі признання музичних критиків. Цей молодий артист народжений в Америці, але він пишається своїм українським походженням і всюди його підкреслює. Під час свого минулорічного турне по Європі він, зокрема, заприязнився з відомим українським композитором А. Гнатишиним у Відні, який допоміг йому ще краще познайомитись і ще вище оцінити скарби української культури і мистецтва. Своїми концертами він вписує українське ім'я в програмах репрезентативних концертових заль світу.

У СВІТІ

● **Новим совєтським амбасадором** у Східній Німеччині, себто фактичним московським генерал-губернатором для німецьких комуністів, став Міхаїл Первухін, недавній керівник совєтської допомоги закордонові та голова державного господарства плянування. Теперішнє призначення Первухіна вважають його деґрадацією: його зоря почала меркнути від часу „чистки" групи Молотова-Маленкова, з якою він ніби злигувався.

● **Данія** вдарила на сполох, що під час морських маневрів НАТО „зник" її підводний човен. Він не відповів на радіозаклик негайно вирнути над поверхню моря і тому був острах, що човен пішов на дно. Однак швидко потім, як англійська адміралиція видала приказ всій своїй фльоті й летунству розшукувати загублений човен, він вирнув непошкоджений на поверхню. Виявилось, що в ньому зіпсувався радіо-приймач.

● **Шведський король** перестав перечитись і дав свій дозвіл своїй внучці, княжні Маргариті, вийти заміж за англійського піяніста й комедієписця Робіна Дагляс-Гома, з яким молода княжна познайомилась була випадково під час відвідин в Лондоні. На суґестію англійських газет, щоб королева Єлисавета надала шляхетський титул музиці з нагоди його вінчання зі шведською архикняжною, з англійського королівського двору неофіційно повідомили, що піднесення до шляхетського стану чоловіка шведської княжни є ділом шведського, а не англійського королівського двору.

● **83-річний колишній англійський прем'єр Вінстон Черчіль** переборов запалення легенів, позбувся вже зовсім гарячки і знаходиться тепер у стадії реконвалесценції.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВЕЛИКА ПРИСЛУГА

Десятки, якщо не сотні тисяч українських поселенців і уродженців цієї благословенної американської землі і країни необмежених можливостей могли відчувати рівночасно і радість і смуток, приглядаючись минулого вівторка, 25-го лютого, телевізійній програмі: „Запити вартости $64,000". Вони приглядались цій програмі з найбільшим заінтересуванням від двох місяців, переживаючи малощо не безпосередньо всі хвилювання, всі надії і побоювання, що їх напевно мусять переживати учасники того інтересного „екзамену" феноменального людського знання, з якого одні виходять зі славою і грошима, а другі без одного і другого.

З одним і другим відійшов з цієї програми минулого вівторка наш заслужено славний земляк, д-р Олександер Сас Яворський, що від двох місяців був справжньою зіркою тієї програми. Історія відома. Д-р Сас Яворський, український ветеринарний лікар з Аббевіл, Луїзіяна, є в цій країні заледве 9 років і за цей час він, все ще до деякої міри „грінор", став неперевершеним досі в рамках тієї програми знавцем американської історії, між 170 мільйонами громадян і мешканців цієї країни.

Очевидно, що його вимкове знання того предмету було перевірене перед його виступами. Хто такого знання немає, того до виступів не допускають. Все ж таки, у початкових виступах, коли запити ще не були занадто скомпліковані, д-р Яворський вже здобув собі загальні симпатії та прихильність своєю свобідною поведінкою та своїм дотепом. Його популярність збільшувалась пропорційно із збільшеними виявами його знання та із здобуваною ним сумою нагороди.

Д-р Сас Яворський здав цей небуденний екзамен блискуче і з найбільшими відзначеннями. Він без найменшого, здавалося б, труду здобув перший найвищий рівень, себто успішно відповів на запити вартости 64,000 долярів. Слухаючи в ізольованій будці скомплікованих запитів, він не проявляв жадного хвилювання і тільки прижмурені очі зраджували увагу, з якою він слухав запитів, а легка усмішка чи легкий кивок головою зраджували, що він знає відповідь, ще заки знаменитий керівник програми Гол Марч закінчив читати запити.

Д-р Сас Яворський, дійшовши до другого найвищого рівня програми в предметі, в якому досі ще ніхто навіть першого найвищого рівня не досягнув, та здобувши 128,000 долярів, вважав за відповідне припинити дальші змагання. Кожний, хто спостерігав його виступи, знає, що причиною його рішення були не побоювання чи сумніви в знанні предмету, як головно втома та нервозність, зв'язана з виступами. Він же впродовж останніх двох місяців був постійно в дорозі між Аббевіл в Луїзіяні, де залишалось п'ятеро його дітей, та Ню Йорком, де він виступав. В додатку, вже за приблизно місяць часу він матиме нові виступи, цим разом на „Чаленедж" — виклику, де з його знанням американської історії буде мірятись один з найкращих і найславніших знавців того предмету в країні.

Разом з д-ром Яворським на тій одній з найпопулярніших телевізійних програм, якій приглядаються мільйони людей від побережжя до побережжя, виступала — можна б сказати — і його далека батьківщина, Україна. Від першого аж до останнього виступу назва України в такій чи іншій формі та в одному чи іншому зв'язку повторювалась. З відірваних слів мільйони глядачів могли довідатися також і про окупацію України німцями і большевиками, про причини „великого ісходу", могли познайомитись і з деякими українськими словами та поняттями. І хоч на цій програмі не було і немає навіть сліду того, що можна б назвати пропаґандою, то тим не менше д-р Сас-Яворський зробив величезну прислугу популяризації українського імени.

Це відноситься не тільки до американців, але і наших земляків, яких доля відірвала від нашого спільнотного життя. Багато з них, приглядаючись виступам д-ра Яворського, заявляли з гордістю „мі ту", тобто, що вони також українці. Окрему прислугу зробив д-р Яворський своїми виступами стотисячній масі новіших поселенців, до яких він сам належить та на яких переходить частина його слави за пізнання і знання Америки.

Таких і подібних прислуг з виступу д-ра Яворського можна б нараховувати ще багато більше. Але все це не тільки не завершує, але радше тільки започатковує значення його виступу. На це натякнув нам він сам при нагоді недавніх відвідин, згадуючи про численні запрошення на виступи в каледжах та університетах. Його слово, як експерта в історії, матиме величезне значення і вартість, а він знає не тільки історію Америки.

Тим то від нас усіх, усієї нашої спільноти належаться йому найсердечніші гратуляції за дотеперішні успіхи та побажання найкращих успіхів у майбутньому, бо ними він робить величезну прислугу і приносить честь та славу українському імені.

НОВИЙ ТРЮК І СТАРІ МЕТОДИ ПРОВОКАТОРІВ

У половині минулого року берлінський Міхайловський комітет „за возвращение на родіну" розіслав на всі відомі йому адреси спеціяльного листа, друкованого російською мовою, в якому закликав усіх „співвітчизників" за кордонами СССР тримати постійний зв'язок із комітетом, інформувати його про настрої серед різнонаціональної еміґрації на Заході, доносити про всі спроби протидіяння „возвращенській" акції збоку еміґраційних організацій і подавати адреси інших „співвітчизників", на які можна було б висилати пропагандивні агітки. Одержало листи такого змісту деякі укранці й українські установи в ЗДА. Всі ці листи були висилані, як це позначує поштова печатка, з місця осідку комітету, значить із району „Берлін В 8", в тих самих ковертах, що й розсилані цим же комітетом різномовні газетки „За возвращение на родину".

За своїм змістом ці листи — відкритий заклик до шпигуиської роботи на терені держав, де перебувають еміґранти, і так потрактували їх тоді не тільки окремі люди, що одержали на свою адресу ці провокативні листи, але й автори коментарів з того приводу. Викликана цими листами реакція спонукала провід Міхайловського комітету до відвороту. Збагнувши зроблену гафу (промах), яка виявилася в стосуванні чисто совєтських метод на терені вільних демократичних країн, Міхайлов і його соратники пішли на нову провокацію, чи пак на новий провокаційний трюк. Не зважаючи на те, що розсилані листи були евідентно і без ніякого сумніву розсилані берлінським комітетом, на що вказував папір коверт і листів, друк, виразно надруковані зворотні східньо-берлінські адреси, Міхайловський комітет вирішив (чи може йому просто наказали) відпекатися від авторства цих листів, і, — згідно з усіма методами емведівської школи або за приповідкою „свиня міх дере і сама квичить", — скинули всю вину на антисовєтські групи, „організації", „союзи" та їхніх „головачів", що „перебувають на службі імперіялістичних розвідок", мовляв, це вони, а не берлінський комітет . . . порозсилали згадані провокативні летючки.

Тактика Міхайловського комітету в цій справі така перфідна, що, скинувши авторство згаданих летючок та справу їх розсилання на еміґрантські організації і назвавши свою ж власну акцію „новим трюком провокаторів" (у видаваній російською мовою газетці „За возвращение на радину" в ч. І за січень 1958), він не завагався фальшувати зміст і тенденцію отримуваних ним листів. Дістаючи протести проти своєї роботи, цей комітет впевняє, що дістає листи з тавруванням „еміґрантських авантюристів". Але їм, мовляв, (тим „авантюристам"), ніяк не щастить, бо „совєтські люди" (тобто еміґранти) вже „навчилися за роки всяких митарств на чужині відрізняти видумки ворогів своєї країни від правди" . . .

Водночас із застосуванням таких провокаторських трюків в одурюванні втікачів із Совєтського Союзу та країн „народної демократії", керівництво Міхайловського комітету почало застосовувати й деякі „технічні" зміни у веденій ним — досі майже безуспішній — пропаганді за „возвращение на родіну". Для правильшого розсилання своїх газеток їх друкується тепер дрібненьким шрифтом у форматі вдвоє меншому за попередній. Крім того ці газетки розсилається поштою не в дотеперішніх ковертах європейського урядового формату і з берлінською адресою комітету, а в різнокольорових, уживаних в Европі для приватного листування, уже без адреси надавця або з фіктивними адресами приватних людей у західньому Берліні. До того ж ці свої провокаційно-пропагандивні матеріяли Міхайловський комітет розсилає вже (щоб приховати свої провокативні трюки і на випадок потреби, могти відпекатися веденої ним підривної акції) з різних міст не тільки Східньої, але й Західньої Німеччини, навіть з Ганноверу, доставляючи туди „листи" для висилки через своїх спеціяльних кур'єрів. При розсиланні „адміністратори" міхайловських газеток стосують ті самі „прийоми" що й досі: українцям висилають московські або білоруські видання, а кавказцям, калмикам та іншим — українські або білоруські. Ще треба згадати, що в останніх місяцях, без ніякого „вияснення", переведено зміну редактора „возвращенських" (від того, що їх масово адресати звертають!) газеток: замість підсовєтського українського поета Ігоря Муратова, редактором став якийсь совєтчик із татарським прізвищем І. Турбай.

Розглядаючи „діяльність" Міхайловського комітету, треба мати завжди на увазі, що вона не обмежується виданням і розсиланням газеток, провокативних листів та брошурок. Для збирання даних про втікачів із СССР і сателітних країн створено рад спеціяльних розвідчих груп по всіх країнах і більших осередках з-підсовєтської еміґрації. Зібраними даними поповнюється картотеку в берлінському комітеті, при чому звертається головну увагу на людей, що мають своїх рідних у Совєтському Союзі. Це найнадійніший для успіху міхайловської акції елемент, бо його можна різними способами шантажувати. Так, наприклад, на терені самої Німеччини діють три різні „оперативні" групи берлінського комітету, забезпечені всіма технічними засобами, зокрема грішми. Ці оперативні групи намагаються вмонтовувати своїх людей до різних антисовєтських еміґрантських організацій і редакцій, із завданням викрадати адреси, а то й цілі картотеки (про випадки викрадення таких картотек писала вже декілька разів західньо-німецька преса). Допомогають комітетові в цій підривній акції спеціяльні просовєтські організації, з дуже патріотичними іноді назвами, кілька десятків яких діють у вільних країнах. Агенти й емісари комітету пропагують якнайширше листування і вдержування листових та посилкових зв'язків із своїми рідними і знайомими в СССР, дораджуючи в багатьох випадках вдержування цих зв'язків з допомогою або й безпосередньо через берлінський комітет, що стягає на наївних людей, які дали зловити себе в пастку, підозріння вдержування „нелеґальних контактів" із чужоземними аґентурами. Застосовують емісари комітету у своїй „роботі" широко і шантажування людей, які були колись в комуністичній партії або працювали в совєтській адміністрації. Ясна річ, не „гребус" комітет і терором, вбивствами та викраданнями.

Але чи не найтяжчою провокацією є введена цим комітетом „добровільна репатріяційна акція". Уже тепер надходять розпучливі листи тих, що повірили закликам Міхайловського комітету і караються по різних казахстанах та колимах, або ж загибають у крайній нужді на рідних землях. Листи ці розкриють незабаром до самих основ забріханість і провокативну перфідність совєтської „репатріяційної" міхайловщини

„ПЛЯН РАПАЦЬКОГО"

Під час останньої сесії Генеральної Асамблеї комунопольський міністер закордонних справ, Адам Рапацький, виступив був з пляном, який потім дістав назву від прізвища автора. Диктатор сучасної Польщі, Владислав Гомулка запевняв недавно кореспондента лондонського „Таймсу", що „пляи Рапацького" — це не совєтський диктат, а власний польський винахід. Якщо так дійсно було б, то це був би тільки ще один доказ, що польські комуністи, всупереч іхнім запевнюванням про свій власний патріотизм, про бажання бути незалежними від Москви та „будувати соціялізм на власний польський лад" (вислів того ж Гомулки) — насправді, у практиці, діють на славу і могутність не Варшави, а Москви.

У чому ж полягає „пляи Рапацького"? Він пропонує, щоб на всій території поділеної нині Німеччини, отже в уверенній Німецькій Федеративній Республіці і в східній сателітній частині, як також на території Польщі і Чехословаччини, не продуковано й не магазиновано ядрової зброї і не влаштовано ракетних баз, з яких можна було б вистрелити ракети з атомовими стрільнами. Ближче неозначена міжнародна комісія мала б контролювати виконання цієї постанови. Щоб протидіяти закидові, що все одно населення тих країн було б наражене на атомові атаки у випадку війни, без змоги самому оборонятись атомовою зброєю, Рапацький пропонує, щоб відповідна міжнародна конвенція проголосила терен тих країн недоторкальним для атомових атак з будь-якої сторони.

На перший поляд цей плян — гуманний, справедливий і ніби має на увазі вилучити з-під смертельної небезпеки тотального знищення в майбутній атомовій війні бодай Центральну Европу. Підкреслюючи цей момент, автори і прихильники цього проєкту, які негайно знайшлися в таборі „принципових пацифістів", особливо серед англійських та німецьких соціялістів, вбачають у здійсненні „проєкту Рапацького" вихід із сліпої вулиці, в якій опинилися переговори про міжнародне роззброєння, заповідають стабілізацію настроїв у Середній Европі, відпруження атмосфери, заохоту до дальших переговорів і т. д.

Але це тільки один бік медалі. Другий і куди важливіший, це — виключення Німеччини, як військово-політичного партнера вільного світу, закріплення нинішнього поділу Німеччини на вільну західню і уярмлену підсовєтську частини, фактичне розброєння Німеччини при непослабленій силі Совєтського Союзу і крайне послаблення військової сили та політичного значення, якщо не повна ліквідація, цілого блоку Північно-Атлантійського пакту. У пляні Рапацького не говориться про відкликання з Західньої Німеччини альянтських військ, а з Польщі, Чехословаччини й Східньої Німеччини — совєтських, не говориться й про невтралізацію Німеччини. Але насправді цей плян покривається з постійними совєтськими пропозиціями — відтягнути всі чужі війська з території Німеччини, припинити її озброювання та „невтралізувати" її, себто виключити з НАТО. Атомова зброя — це не тільки бомби для летунства, але й стрільна для гармат та ракет на короткий і середній засяг. Вони сьогодні — невід'ємна частина модерного озброєння. Якщо західньо-німецьку армію і стаціоновані в Західній Німеччині альянтські війська позбавити атомової зброї, то тим самим їх бойова вартість і вогнева сила були б поставлені куди нижче від сили совєтських збройних сил, були б просто виставлені на небезпеку повного винищення на випадок війни. Номинаючи, що совєтська армія й летунство на европейському континенті зберігали б надалі атомову зброю, і що большевики напевне зламали б договір про не вживання атомової зброї в Середній Европі, ця совєтська армія має величезну чисельну перевагу над збройними силами НАТО в Европі. Втративши рівноважник тісї переваги, що ним є для альянтських військ в Европі атомова зброя і ракетні бази, американці й англійці мусіли б заздалегідь відтягнути свої війська з европейського континенту і перейти на стратегію „периферійної оборони Европи", себто, простою мовою, видати весь европейський континент на поталу Совєтам. Таким чином „плян Рапацького" не тільки петрифікував би поділ Німеччини, найбільшу аномалію від часу останньої війни, але й гостро актуалізував би загрозу скомунізування цілої Німеччини,

Ясно, що командант НАТО, ген. Лоріс Норстед заявився проти того пляну, а також у Вашінгтоні, Лондоні й Парижі поставились до пляну Рапацького насторожливо й недовірливо. Можна зрозуміти поляків, що вони — разом із Совєтами — бояться зросту німецької збройної сили і не хочуть об'єднання Німеччини, яка тоді негайно впоминалася б т. зв. відзисканих земель (західній польський кордон Одри-Нісси). Перебуваючи між історичним молотом і ковадлом, чи між Сціллею і Харибдою — Німеччиною і Росією — не тільки польські комуністи, але й не-комуністи поляки, огірчені досвідом останньої війни, не мають великого довір'я до Заходу, що він оборонив би Польщу проти відродженого німецького імперіялізму. Проте, покищо актуальний не німецький імперіялізм, а совєтський. І в сьогоднішній розгрі між вільним світом та російсько-совєтською загрозою, на першому місці стоїть конечність кріплення, а не послаблення сили НАТО. А в інтересах НАТО лежить нині сильна західньо-німецька армія, складова частина збройних сил Заходу. Існують всі гарантії, що нова німецька армія буде контрольована, — нема абсолютно ніяких гарантій на припинення імперіялістичного вістря совєтських збройних сил, того „збройного рамени революції", що його місійною ціллю є силою настановити комуну в усьому світі.

Таким чином „пляи Рапацького" — це насправді ті задні, скромні двері, крізь які большевики хочуть перепачкувати свої мрії — розбиття НАТО, відкликання американських військ з Европи, поставлення хрестика на свободі Німеччини, відкриття Совєтам брами для дальшого походу на Захід. Під плащиком гуманности, бажання охоронити Середню Европу від страхіть атомової війни, Гомулка-Рапацький, за підмовою Хрущова чи „з власної пильности", запропонували плян, який цілком слушно викликав захоплення Москви, бо він нею продиктований виключно в її інтересі.

КОНСЕРВАТИВНИЙ УРЯД В НОВІЙ СИТУАЦІЇ

Лондон — Прем'єр Мекміллен вернувся з своєї подорожі в країнах Британської Спілки Народів в Азії та в Австралії. З цих країн він привіз нове переконання, що народи Британської Спілки, хоч віддалені морями й океанами, є зв'язані морально й політично з метрополією.

З поворотом прем'єра уряд і парлямент зможуть приступити до розв'язання різних проблем внутрішньої і закордонної політики.

В політиці „внутрішній" справа Кипру вимагає скорої відповіді. Новий губернатор Кипру сер Гюґ Фут умів на деякий час заспокоїти нетерплячих кипріотів обіцянками справедливого розв'язання проблеми. Але цей спокій може бути порушений, як це сталося недавно зовсім з несподіваного боку: турецька меншість людности Кипру виступила з демонстраціями проти англійської влади з вимогою поділу Кипру на грецьку і турецьку частини.

Мальта — це друга проблема. Населення Мальти своєю більшістю заявило бажання інтеграції, включення острова до В. Британії, але з умовою, щоб мальтійцям була дана господарська поміч. Прем'єр Мальти Мінтоф заявив, що без господарської допомоги Англії Мальта відкличе своє рішення прилучення до З'єдиненого Королівства.

Уряд Британії має перед собою проблему, що її поставила Москва своїми листами, в яких пропонується скликати міжнародну конференцію прем'єрів для роззброєння.

Позатим, британський уряд має великий клопіт з Францією через Альжир. Після експедиції на Суез в жовтні 1956 р., англійський уряд шукає шляху до порозуміння з арабським світом, який поволі попадає під вплив московської пропаганди. Колоніяльна війна, яку веде Франція в Альжирі, дає найкращу зброю для Москви в її пропаганді проти „західніх імперіялістів". Через альжирську проблему настало велике напруження між Тунісією і Францією, і уряд З'єдиненого Королівства глибоко розуміє, які наслідки принесла б нова війна в Північній Африці.

До цих проблем, що вимагають великої зручности, терпеливости й енергії, прилучаються справи виборів до парляменту.

Від 26 травня 1955 р., коли відбулися вибори, консервативний уряд має більшість у парляменті. Але протягом майже трьох років в додаткових виборах до парляменту консерватисти здебільшого тратять мандати. Найвиразніша непопулярність консервативного уряду виявилася в виборах у Рочделі 12 лютого. Кандидат урядової партії міг зібрати тільки 37% голосів, ліберали були на 2 місці, а на першім — кандидат Партії Праці, якого й вибрано! Це „привітання" з приїздом було мало приємне для прем'єра консервативного уряду. Опозиція в парляменті заявляє, що цей уряд мусить зректися влади, а це значить — призначити день нових виборів до парляменту.

В листопаді 1951 р. прем'єр Еттлі, що мав у парляменті невелику більшість, розписав нові вибори, і перемогу мала консервативна партія. Чи захоче Мекміллен ждати до 1959 року, коли мають бути вибори до парляменту, чи вирішить „звернутися до країни" вже тепер, щоб відчувати більшість нації за собою або програти?!

П. А.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

РЕКОМЕНДАЦІЯ ДЛЯ УККА

Зложені заяви американськими сенаторами і конгресменами в Американському Конгресі з нагоди 40-річчя проголошення відновлення Української Державности, це не абиякий осліг у змаганні за національне визволення України. Читаючи їхній текст, поміщений в кількох числах англомовної „Свободи", а також тексти промов, виголошених різними американськими та канадійськими державними мужами з нагоди цього ювілею, прямо не хочеться вірити, що світ починає так добре розуміти нашу визвольну проблему. Вірю, що український нарід у вільній Україні не забуде цієї допомоги американських і канадійських державних мужів, яка робить добру прислугу у визвольній боротьбі українського народу.

Та поки що, велика шкода, щоб ці заяви і промови були невідомі ширшим кругам американського народу, і тому вартує видати їх всіх разом окремою брошурою. Думаю, що справою видання і розповсюдження таких брошур міг би зайнятися УККА.

К. Крупський

Денвер, Коло.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народнього Союзу, щоб своїм членством збільшити ряди ідейних українських працівників.

А. Заплітний

СТАРОКОСТАНТИНІВСЬКИЙ ЕПІЗОД В ГРУДНІ 1919 Р.

С загальне переконання, що рівночасно із Зимовим походом, який почався в перших днях грудня 1919 р. з містечка Любара, зійшла з історичної сцени УНР як держава з видними атрибутами, такими, як територія, влада та населення.

Такий погляд не є вірний, бо УНР вдержалася в повноправному стані щонайменше два або три тижні по початковій даті Зимового походу в місті Старо-Костянтинові і повіті тої самої назви.

Пан Ф. Малишко, у фейлетоні „Різдво 1919 року" в „Свободі" з 3 січня ц. р. твердить рішуче, що Зимовий похід почався 6 грудня 1919 р. Знаємо, що передніе більша частина уряду виїхала закордон, а деяка частина вищої адміністрації пішла з військовими частинами у вороже запілля. Так зробив волинський губернський комісар п. С. та повітовий комісар в Старо-Костянтинові п. Д. Він закликав автора цих рядків, що був його заступником, до свого кабінету і сказав: „Губернський комісар п. С. призначив вас на моє місце повітовим комісаром в Старо-Костянтинові з дуже широкими повноважнями і пропонує вам вести адміністрацію повіту — як довго це буде можливе".

Ця номінація мене заскочила і цілком приголомшила. Мені моментально перед очима постала така картина. В Проскурові стояли денікінці, в Антонінах — поляки, в Полонному — большевики. З кожної сторони можна було сподіватися ворожого нападу.

В касарнях за містом була поважна кількість наших воїнів, хорих на тиф та інші недуги. До Старо-Костянтинова стягнулося 15,000 втікачів, які йшли за відступаючою армією з різних сторін України; переважно жінки та діти наших старшин та урядовців.

На береження ладу і порядку залишила мені наша влада 27 міліціонерів. Хто колинебудь бачив цих сторожів публічної безпеки, знає, що вони не становили надійного елемента навіть в нормальних часах. Жадати від них посвяти або напруження життя було не тільки наївною, але в найбільшому ступені шкідливою ілюзією. Я спитав ще, чи останеться на місці яканебудь наша військова частина, і, дізнавши негативну відповідь, сказав по короткому ваганні, що наложеніця на мене обов'язок приймаю і робитиму все, що буде в моїй силі. Я попрощався з повітовим комісаром. За кілька хвилин він вийшов з будинку і поїхав з товаришами в незнаному напрямі.

Майже весь канцелярійний персонал остався на місці. Я просив службовців являтися регулярно для виконування своїх обов'язків та приймати сторони як звичайно.

Щоб почати якусь дію, треба було передусім з'ясувати докладно, в якому стані знаходилися місто та повіт. Маючи це на думці, я запросив до себе одного визначного місцевого українця. Він прийшов і приніс невеселі вісті. У місті говорять про повний розвал української влади. Міщечників та погромницькі елементи вже збираються по різних частинах міста. Жидівське населення дуже схвильоване. Українські втікачі в розпуці. Ми рішили скликати по полудні дорадчий комітет при комісаріяті з представників всіх національностей, тобто одного українця, одного жида, одного росіянина та поляка.

Коли цей комітет зібрався, я представив його членам дуже тяжку ситуацію і заявив одверто, що державна влада своїми малими засобами не може впливати на хід подій так, якби вона цього бажала, що тягар оборони населення мусить перейти на нього самого та на його представників. Ми порушили багато справ і вирішили, що, негайно належить вивісити на будинку комісаріяту державний прапор як видний знак, що влада діс у місті нормально; міліцію належить перенести до будинку комісаріяту, щоб вона була цілий час до прямої диспозиції, і держати її готовою вночі. Члени комітету зобов'язалися організувати по кількинадцять добровольців, з кожної нації, які б дали собі раду з невеликим числом бешкетників та погромників.

Очевидним успіхом цієї наради був контакт з усіма національностями, що жили на терені міста та їхня співпраця з державною владою. Вже наступного дня добровільці непомітно патрулювали місто та доносили про всякі рухи підозрілих елементів.

На телефонічний запит я дістав від управи шпиталю повідомлення, що в них немає ліків, але є достатня кількість всякого борошна та пального і дещо менше городини. Всіх запасів повинно вистачити до половини квітня наступного року, навіть якби число хворих не меншало. На всіх дверях розмальовано великі білі хрести, як осторогу, що за ними лютує страшна пошесть тифу. Ні денікінці, ні поляки до шпиталю не заглядали. Він сам розв'язався в другій половині квітня 1920 р.

Вночі жидівська розвідка донесла, що на одній вулиці збираються громили. Може по пів годині пішла туди сильна стежа міліції. Певно, що громили мали розставлені варти, які дали їм знати про наближення міліції, і ми не мали змоги притримати чи хоч би перевірити цих громил своїми слабими силами. Кожний нерозважний крок міг бути причиною знищення цього відділу, бути поштовхом до одвертого виступу бешкетників, якого ми не могли б опанувати. Тоді напевно місто могло б упасти жертвою великого погрому.

Громили думали, що нас перехитрили. Другої ночі вони зібралися на іншій вулиці. Знову повторилася та сама історія. Громили зробили спробу зібратися рівночасно на двох протилежних кінцях міста. За ними знову пішли стежі міліції, і це відібрало їм відвагу до виступу. Ми знали, що це народ охочий до грабунку, але він хотів працювати без будь-якого ризика чи напруження життя.

Всі погромницькі комбінації перекреслила остаточно несподівана поява на вулицях міста нашої невеликої частини. Вона прийшла на розвідку цього району в переконанні, що в місті немає української влади. Державний прапор їх приємно розчарував. Я попросив команданта цієї стежі, щоб там, де належить, він доніс, що нам конечно потрібна поява час до часу такої стежі. Може за два дні переїхала головною вулицею півсотня юнацької школи, — вінницької чи житомирської, сьогодні вже не пам'ятаю. Вона робила такий рейд щодругий або щотретій день.

Панічні настрої в місті зникли. Мешканці стали спокійніші. Погромники цілком втратили голову. В повіті життя йшло своєю нормальною колією. Там не було зовсім таких проблем, як у повітовому місті. Населення мало багато різної зброї і дуже легко могло справитися з грабіжниками. Над всіми в місті і повіті висіла невпевність, що принесе завтра і з якої сторони прийде ворог?

Українській владі йшло передусім щоб наша держава — якщо це часово неминуче —

(Закінчення на стор. 4-ій)

Степан Куропась

ШИКАГОВСЬКА ХРОНІКА

Літературний Ярмарок влаштувало Українське Мистецьке Товариство 9 лютого в аудиторії школи ос. Василіян. Простора заля світила пусткою, бо сотня людей, присутніх на ярмарку не могла витворити ярмарського натовпу і атмосфери. Та цього й можна було надіятися, бо на того роду імпрези в нас ніколи маси не приходили. Брати треба меншу залю, тоді буде і атмосфера і переповнення.

Програма була добре підібрана, але задовга, хоч пані Опихана і Турянська не прийшли, а то імпреза була б затяглася за північ. Коротке вступне слово мґр. Семчишина започаткувало програму. Друге посланіє Е. Маланюка добре віддала пані Гарасовська – Дачишин. Відомий стрілецький поет Олесь Бабій читав свої нові твори, поезію в честь Олени Теліги, з якою він співпрацював на Україні та з якою за студентських часів у Празі веслувався по ріці Велтаві біля Карлового мосту. Інтересна повна емоцій поезія. Цінний доклад д-ра Лапичака „Внутрішня еміграція" розкрив присутнім ту правдиву катастрофу нашої нації, якої таланн і розум замикаються в собі, а верх беруть „чабани" і верховодять. А звісно, що до „булави треба голови". Зовнішня еміграція не є так страшна, як внутрішня. Приклади такі, що всі польські, німецькі і російські мислителі творили на еміграції. Теж Шевченко, Леся Українка, Драгоманів створили поза Україною цінності. Але вивіз з духового клімату України — еміграція внутрішня — це катастрофа.

Шкода, що пані Ганна Черінь не хотіла з огляду на пізню пору читати в повноті найновіші свої твори, бо ті, що прочитала, своїм милим голосом, способом рецитації й умінням відзеркалювати прочитане на обличчі й стрункої постави з'єднали їй публіку. Але хіба тут лиш про публіку йде? Про зближення продуцента до консумента? Безперечно, що так, але йде теж про те, щоби учасники ярмарку по віршах емоційного характеру, душевно спочили. А так і було, люди спочили, розвеселилися. І не диво, бо Ганна Черінь не лише письменник, але й добрий репортер!

Керівник програми Т. Курпіта прочитав теж уривки зі своїх поем.

Ярмарок гарно доповнили вокально - музичні виступи панів Чижика та Шута й струнного квартету чвірки: Дуда, Повалячек, Мак і Кузич.

35-ий відділ У. Н. Союзу с. ційним відділом на Савт-Сайді, що в передконвенційній кампанії перевиконав свою квоту. Відділ існує всього два роки, має 3 дітьми і подвійними членами сотку членів. Придбав 26 нових членів на квоту 25 членів. Делегатом на конвенцію вибрано Петра Пуцила, відомого українського фінансового „тайкуна" з Тризубу, шадничо-позичкової спілки. Відділ міститься в Народному Домі на 51-ій вул. і Вінчестер.

Спілка Української Молоді (СУМА) відділ на Савт-Сайді купив дім, який по відновленні має служити потребам організації. Дім був власністю п. Кравчишина, союзовця, урядника і делегата на конвенцію, який 35 літ в тій місцевості провадив кіно. Дім міститься на 51-ій вул. в сусідстві Народнього Дому і спілки „Тризуб", і є партеровим будинком. Спілка Молоді не мала досі власної домівки.

Птиці небесні ні орють ні сіють, а збирають, говорили колись на всьому світі мудрі люди. Та все міняється на світі. До тих птиць будуть тепер належати й фармери на підставі нового закону. Департамент рільництва вибрав 4 стейти Іллінойс, Небраску, Мейн і Теннесій і переводить там спробу добровільного переходу фарми в стан спочинку на пробний час 10 літ. Фармери, що перестануть сіяти і віддадуть свої господарства до свого роду „радгоспу", будуть одержувати 9-12 дол. від акра річно. В Іллінойс вже зголосилося дві і пів тисячі фармерів на те, щоб фарм платню за те, що перестануть орати. Але жадають від 6-100 дол. від акра за неробство, бо мовляв земля у нас молоком тече.

Інж. Іван Семків, кооператор та б. голова Союзу Українських Кооператив в Городенці, по довгій недузі відійшов туди, де нема печалі, лише життя безконечная. Покійний, старшина У. Г. А., кінчив високу торговельну школу в Празі, де був активним в Студенській Академічній Громаді. Вернув на Західню Україну і включився в кооперацію. Приїхав до Америки разом з новими емігрантами до Шикаго, бо живе тут його рідний брат Михайло, довголітній секретар 379-го Відділу У. Н. С. Залишив дружину і дві дочки.

Українська Оселя в Равнд-Лейк, має щастя в нещастю. Місто Равнд-Лейк переводить каналізацію і будує нові водопроводи. Оселя теж мусить іти з духом часу і хоч не-хоч переводити в себе уліпшення. Новий проект буде коштувати оселю сім тисяч, але вартість оселі зросте десятикратно. В додатку озеро вичиститься і риба в ньому заживе.

Село Шорт — Шорт Віледж лежить в районі вулиць Белмонт і Овк Парк. Свобода помилково назвала це село „Шорт". На численні запити інтересованих даю це спростування та додаю, що село належить до Шикаґа — свойого управління немає. В ньому від ряду літ і я живу. Збудували село сім'я братів Шортів, мадярських німців з Бургенляну. Під час депресії в 30-их роках збанкрутували, а тепер знову всі стали мільйонерами.

Безробіття в Шикаго дається вже відчувати. Ті, що їх звільнено з праці, одержують запомогу соціяльного забезпечення, але зле маються ті, що свіжо до Шикаґа прибувають. З полудневої Америки і з фарм прибувають тепер до нас люди в час дуже недобрий, бо є застій на ринку праці. Щоденно особисто чи телефонічно звертаються до мене, щоби помогти їм знайти працю. І працю все таки можна знайти, але це не можна робити одинцем. „Самопоміч" повинна мати в себе такий апарат, хоч досі вона цього не мала, бо раз не було потреби, а друге інші добрі люди опікувалися новоприбулими і працю та мешкання їм здобували. Є тепер якраз добра нагода і для „Самопомочі" оправдати свос існування.

Небувалий Ювілей приготовляє у нас проф. Юрій Теодорович, колишній управитель школи в таборі в Регенбурзі. Має це бути зїзд учнів школи цього табору, розсіяних тепер по Америці і Канаді. Запрошення до участи з нагоди 10-ліття надання Патронату ім. Митрополита Шептицького розіслані, але дати ще неозначено. На конкурі знимка Митрополита з такими його словами, взятими з поеми Б. Лепкого „В храмі Св. Юра": „Народе Вір! Вір мому слову! Над попелища і могили зніметься ясний сніжнокрилий дух правди і волі . . .!"

Конґресмен Смит помер нагло у Вашингтоні. Заступав він виборчий перший округ, що сусідує з Іллиной Цей конґресмен з Вісконзин, знавець українських справ і Росії, що недавно виголосив в Конґресі промову з нагоди 40-ліття У. Н. Р.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Бруклин, Н. Й.

Зміна варти в Українському Національному Домі.

9-го лютого в Українському Національному Домі в Бруклині відбулася цікава і мабуть рідкісна церемонія перебрання влади ново Управою цієї інституції, яку вибрано 25 січня.

Збори відкрив довголітній голова Українського Національного Дому п. Юліян Павчак, просячи місцевого пароха о. декана Володимира Андрушкова започаткувати цю церемонію молитвою. Після молитви Ю. Павчак заявив, що оце церемоніяльне передавання влади новій Управі відбувається по раз перший в цьому домі, бо в ньому від 1935-го року головував він сам, і не було потреби передавати владу комусь іншому. Пан Ю. Павчак згадав коротко про історію Укр. Нац. Дому в Бруклині при вулиці Гренд. Тяжко було тоді засновувати цей дім, але однозгідністю і спільною жертвенністю вдалося українській громаді в північному Бруклині набути площу й збудувати той дім, який колись коштував 18,000 долярів, але тепер його майно оцінюють на 100,000 долярів. Колись було 300 членів в У. Н. Домі, а нині їх є тільки коло 60. Нова Управа повинна пам'ятати про те, що деколи є важче втримати якусь інституцію як її набути. Промовець дякував всім за співпрацю під час свого довголітнього головування та бажав новообраному голові п. Йосифові Лисогорові успіхів у праці та радив йому, щоб користав із досвідів давнішого проводу. При кінці своєї промови п. Ю. Павчак просив о. декана В. Андрушкова провести присягу новому голові на чесне сповнювання обов'язків.

Після складення присяги п. Й. Лисогір відобрав присягу від новообраної Управи УНДому на 1958-ий рік. До нової Управи належать: Юліян Павчак — почесний голова, Йосиф Лисогір — голова, Володимир Костик — містоголова, Володимир Красний — рекорд. секретар, Василь Цюпа — фін. секр., Іван Макар — заст. фін. секр. і Петро Пелех — скарбник. До Ради вибрані — Рудольф Посеґіра, Едвард Бартосевич, Омелян Рибіцький, Бенджемін Безкоровайний, Катерина Баран і Осип Стефанишин. До Контрольної Комісії входять: Василь Проць, Степан Вродик і Василь Мизак.

П. Ю. Павчак бажав новій управі, щоб зробила з УНДому культурний осередок для наших людей, де всі без різниці могли б працювати для добра нашої громади і української справи.

П. Й. Лисогір говорив про заслуги П. Ю. Павчака для розвитку УНД в Бруклині і закликав усіх до праці в тому напрямку, щоб використати той маєток для добра всієї громади. В Українському Національному Домі повинні гуртуватися і ті найменші, наші діти і наша молодь, і всі інші наші організації, щоб з успіхом продовжувати те діло, яке так славно започаткувало старше покоління, репрезентоване п. Ю. Павчаком.

Окремі представники різних товариств, які співпрацюють із УНДомом, говорили про заслуги п. Ю. Павчака та бажали успіхів новому проводові. Промовляли і деякі запрошені гості. Церемонія перебрання влади закінчилася молитвою, яку провів о. декан В. Андрушків.

Лу

Елизабет, Н. Дж.

Молодь відзначила роковини 22-го Січня.

У пресі появилося багато звідомлень про святкування сорокових роковин оголошення незалежної української держави. Читаючи їх, постановив я написати кілька речень про таке ж свято, влаштоване пластовою молоддю, виключно своїми силами 26 січня. Цілість його була така, що можна б взяти за взір. Матеріял був добре підготований щодо змісту. Не було перевантаження, що його часто доводиться бачити.

Святочні сходини відкрила голова Пластової Станиці пл. сен. Трина Левицька і передала ведення програми кошовому Ростиславові Ратичеві. На його приказ 70 членів станиці відспівали пластовий гимн. Опісля гурток хлопців юнаків під проводом свойого виховника ст. пл. Мирона Дідурика виголосили збірно вірш „22-го Січня 1918". Тоді мішаний хор юнацтва заспівав пісню „Засяло сонце золоте". Тут виголосила гутірку про оголошення державности коротко і приступило для молоді кошова ст. пл. Нелї Левицька.

Опісля юнацтво у числі 25 осіб дало збірну деклямацію і відспівало пісню. Були ще деклямації Олени Яблонської і Марії Купчак та Ярослава Винарчика і виховника Данила Струка. Самі юначки співали пісню „Мова рідна". Мішаний хор відспівав пісню „Україна" Е. Козака, яку приготовив проф. Р. Левицький. Декорацію сцени зготовила гніздова ст. пл. Ліда Боянівська. Опісля відбулося складання пластового приречення. Це була зворушлива хвилина. Відбулося також пересунення новаків до юнацтва.

Д. К.

Геммонд, Індіяна

Відзначення сорокових роковин проголошення Незалежности.

Свято 40-ліття державности України відбулося в Гемонд 2-го лютого ц. р. в українській парохіяльній галі, заходом об'єднаного святочного комітету, створеного з українських організацій в Гемонд. Свято започаткував о. п. Дармоць після Служби Божої, молебнем з благальною піснею за український нарід, в присутності місцевого мейора міста і його співробітників. Потім в 5-й годині пополудні відбулася святочна академія, яку попередила українська вечера, що її відкрив молитвою о. Е. Писар з Гарвей.

Започаткував програму свята промовою в українській мові — голова місцевого Відділу УККА п. Григорій Петрина, по-англійськи П. Дармоць з привітом гостей. Потім п. В. Ванджула прочитав Звернення УККА до українського громадянства. Присутніх гостей було понад 300 між ними місцевий мейор, суддя — Френк Стодола, один з великих прихильників українського народу, повітовий авдітор — Ковачек, і представник священичої організації і Мідвест території Сзанту — Ричард Тисов та багато інших гостей, які склали сердечні побажання для українського народу і тим самим висловили свої щирі симпатії для українців. Центральною точкою програми була промова в українській мові запрошеного гостя з Шикаго — д-ра Маслюка, а в англійській мові — проф. університету Нотер Дейм М. Папа. П. д-р Маслюк насвітлив дуже змістовно добу визвольної боротьби, її початки від змагу Богдана Хмельницького і закінчивши визвольними змаганнями й УПА. Доповідач підкреслив незламну волю українського народу, виявлену четвертим Універсалом перед сорока роками встановити вільну ні від кого незалежну українську державу. Проф. п. Пап у своїй промові англійською мовою говорив про природні багатства України, що їх використовує комуністична Москва для своїх імперіялістичних цілей і передусім до повного знищення України. В дальшому проф. Пап зупинився над науковими українськими досягненнями, що їх Москва приписує собі. В дальшу програму входили українські танці шкільних дітей під управою п. М. Долошицького. Деклямацію „На перехресті" гарно виголосила п. Олег Залуцький. На кінець програми поклінно з-поміж присутніх до слова бувших учасників визвольних змагань — П. К. Шкіль, З. Пелещенька і В. Мандзій. Свято закрив п. Гр. Петрина, а о. П. Дармоць подякою для гостей і молитвою. Програму переводили Гр. Петрина, о. П. Дармоць й І. Солян.

Мі. Вознак.

● Артист-співак Михайло Міньский з Ню Йорку відбув в неділю 9 лютого ц. р. у Вінніпегу в авдиторії УНО концерт із призначенням доходу з концерту на Фонд Капелі Бандуристів. Люба Жук, яка була акомпаніяторкою, відіграла теж низку творів на фортепіянове соло.

Абонаментові концерти Українського Музичного Інституту в Ню Йорку

Після проголошення филадельфійським відділом УМІ десяти абонаментових концертів і їх частинного, дуже успішного переведення, спеціяльно обраний для тієї цілі Комітет Батьків при УМІ в Ню Йорку (під головуванням проф. Стецика) вирішив улаштувати в Ню Йорку ще до кінця цього сезону п'ять абонаментових концертів. Власники абонаментів на усі концерти мають поважну знижку.

Цією шляхетною постановою Батьківський Комітет вийшов назустріч ідеям управи УМІ, яка бажає дати нагоду своїм учням і всій українській молоді доповняти музичну освіту слуханням відповідно розпланованих українських мистецьких концертів. Улаштування таких концертів є теж подиктоване конечністю оживити наше мистецько-концертове життя, яке є одним із найважливіших чинників і покажчиків музичної культури народу.

Американські концерти, що відбуваються в Карнеґі Гол, Таун Гол, Гунтер Каледжі і т. д., не розв'язують проблеми нашого концертового життя, бо на ці концерти наше громадянство масово не ходить.

Проголошений в пресі плян наших абонаментових концертів в Ню Йорку передбачає різні ділянки музичного мистецтва в сольовому і ансамблевому виконанні, охоплює українську музику (окремий вечір) і твори західньо-европейських композиторів — у виконанні відомих наших мистців. До пляну включено теж виступи найкращих учнів УМІ, щоб слідкувати за процесом їх музичного розвитку, та дати їм нагоду постепенно входити в наше активне музичне життя.

Реальна користь з тих концертів виявиться щойно після їх відбуття і полягатиме не на фінансовому успіхові, бо не для нього ціла акція ведеться, а на кількості слухачів (молодих і старших), що відвідають усі концерти і одержать з них певну суму конкретних відомостей про музичне мистецтво.

Перший абонаментовий концерт відбудеться вже 1-го березня (субота). Його виконавцем буде відомий українських піяніст Борис Максимович, що вже давно в Ню Йорку не виступав. Б. Максимович визначається досконалою, чистою, бриллянтною технікою, широким діяпазоном інтерпретаційно-виразових засобів і великим репертуаром із світової, та української фортепіянової літератури. Програма концерту Б. Максимовича з музичного і піяністичного погляду — дуже цікава. Такі твори, як Вальдштайнівська соната Бетговена, Токката Шумана, чи Мефісто - Вальс Ліста не виконуються у нас часто.

Творімо власну музичну культуру, надаймо музичному вихованню нашої молоді глибшого сенсу, покажім їй наше власне музичне життя, українські концерти, виконавців, композиторів, сталу публіку на концертах, словом вартості нашої культури, в ім'я яких ця молодь студіює. Доведім до цього, щоб наші власні мистецькі концерти були заспокоєнням духових потреб нашого суспільства, щоб вони стали стимулом для наших мистців і допомогли нашій молоді уважати українську культуру за конкретний факт.

Роман Савицький

Український Літературно Мистецький Клюб Нью-Йорк 149 2nd Ave

З Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в найближчу п'ятницю 28-го лютого відбудеться там обговорення виставки Сергія Кіндзерявого-Пастухова. В обговоренні візьмуть участь мистці Л. Кузьма і А. Малюца та письменник Василь Барка, як теж бажаючі з-поміж приявних. Початок о год. 8 веч.

ФОНД „ВЕСЕЛКИ"

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, що прислали свою пожертву на фонд і передплату дитячого журналу „ВЕСЕЛКА".

СПИСОК Ч. 19.

	Передплата	Пожертва	Разом
Ю. Мушинський, Шикаго	5.00	2.00	
Д-р А. Хрептовський, Шикаго	4.00	6.00	
С. Постолюк, Лейквуд	4.00	2.00	
В. Івахів, Филадельфія	4.00	2.00	
Ю. Янів, Кліфленд	4.00	2.00	
С. Клос, Понкере	4.00	2.00	
М. Малишівський, Рочестер	4.00	2.00	
З. Юрків, Рашел Парк	4.00	2.00	
А. Рудницький, Монтреал	4.00	1.00	
М. Звонок, Монтреал	4.00	1.00	
П. Манталяр, Торонто	4.00	1.00	
О. Макітра, Оушен	4.00	1.00	
Б. Остапюк, Маямі	4.00	1.00	
Т. Демянчук, Торонто	4.00	1.00	
Л. Попіль, Шикаго	4.00	1.00	
А. Пісецька, Балтімор	4.00	1.00	
О. Прятулик, Монтреал	4.00	1.00	
В. Лопатик, Детройт	4.00	1.00	
С. Виярський, Петерсон	4.00	1.00	
М. Босович, Сан Франсіско	4.00	1.00	
О. Тиж, Шикаго	4.00	1.00	
Я. Данилишин, Ню Йорк	4.00	1.00	
С. Дубневич, Судбурі	4.00	1.00	
М. Терлецький, Йонгставн	4.00	1.00	
В. Баран, Джам. Плейн	2.00	1.00	
Т. Москаль, Кліфтон	1.00	1.00	
М. Фесеак, Ню Йорк	5.00		
М. Гентош, Магоной Сіті	5.00		
Б. Ластовецький, Ню Йорк	4.00		
Р. Голод, Шикаго	4.00		
Т. Школяр, Ірвінгтон	4.00		
Б. Гриняк, Кліфтон	4.00		
П. Миколенко, Гемтремк	4.00		
І. Зазорський, Алентаун	4.00		
А. Шийка, Амстердам	4.00		
П. Нестеренко, Бостон	4.00		
А. Зінченко, Филадельфія	4.00		
З. Подубінський, Бріджпорт	4.00		
Н. Горбачевський, Йонгставн	4.00		
В. Бабич, Филадельфія	4.00		
М. Кизик, Ню Гейвен	4.00		
В. Козацький, Найлес	4.00		
Д-р П. Мосійчук, Буффало	4.00		
Р. Волянюк, Кліфленд	4.00		
С. Семків, Дестер	4.00		
А. Крих, Буффало	4.00		
І. Стадник, Едмонтон	4.00		
В. Пивоварчук, Монтреал	4.00		
О. Рогатин, Судбурі	4.00		
Н. Іваськів, Ірвінгтон	4.00		
О. Кулиняк, Честер	4.00		
М. Товтрівський, Кірклєнд Л.	4.00		
Д-р П. Шандра, Шикаго	4.00		
С. Свєвський, Филадельфія	4.00		
Б. Понятишин, Джеймставн	4.00		
П. Федик, Детройт	4.00		
В. Домачук, Монтреал	4.00		
І. Орищин, Ньюарк	4.00		
М. Ковбасюк, Джерзі Сіті	4.00		
Н. Перчишин, Мінеаполіс	4.00		
М. Ромах, Кемден	4.00		
О. Бриньовський, Ню Йорк	4.00		
Р. Лесів, Детройт	4.00		
Т. Дусановський, Торонто	4.00		
Д-р В. Комариньский, Ірвінтон	4.00		
Б. Микитів, Ню Йорк	4.00		
М. Довбич, Масселон	4.00		
Т. Ващик, Джанкшн Сіті	3.00		
В. Губіцький, Бронкс	3.00		
Ф. Кравець, Вашінгтон	3.00		
Х. Юрків, Рочестер	3.00		
О. Каранець, Детройт	3.00		
Ю. Клофас, Торонто	2.00		
Й. Боднарук, Балтімор	2.00		
Н. Базилевич, Торонто	2.00		
Д. Савчак, Астерія	2.00		
І. Шатинський, Шикаго	1.00		
В. Ботток, Маганой Сіті	1.00		
Й. Семенюк, „	1.00		
С. Сороканич, „	1.00		
Д. Гайдамака „	1.00		
Укр. Січ, Відд. 39 УНС, Сиракюз			6.60
Т-во Св. Володимира Відд. 114 УНС, Шикаго			5.00
П. Білий, Вунсакет			4.00
Ю. Брезінський, Пратсбург			2.00
М. Паранич, Филадельфія			2.00
І. Бедиарський, Детройт			2.00
М. Собенко, Ню Йорк			2.00
М. Гриніпак, Елизабет			2.00
Я. Маркін, Ню Йорк			2.00
Н. Дикурин, „			2.00
Т. Куратнік, Филадельфія			2.00
О. Зенко, Акрон			2.00
К. Зенко, „			2.00
І. Квасницький, Дірборн			2.00
В. Юрків, Гарфілд			2.00
К. Фалендит, Брукляин			2.00
П. Корчок, Деррі			1.00
А. Лис, Флашінг			1.00
Б. Білинський, Ньюарк			1.00
Д. Близнюк, Гартфорд			1.00
Н. Юречків, Торонто			1.00
Т. Гелемей, Пасейк			1.00
І. Рибак, Понкере			1.00
Г. Пертчак, Честер			1.00
Е. Гомотюк, Гартфорд			1.00
Разом	$ 295.00	$ 88.60	$ 383.60
Раніше проголошено	$ 2,614.80	$ 2,030.95	$ 4,645.75
Разом все . . .	$ 2,909.80	$ 2,119.55	$ 5,029.35

ПОДЯКА

Старанням Видавництва „Свобода" відбулися в дні 8-го лютого 1958 р. ВЕЧЕРНИЦІ, прибуток з яких був призначений на допомогу найбільш потребуючим працівникам пера на скитанні.

У зв'язку з цим складаємо сердечну подяку всім тим, які своєю безкорисною жертвенною працею причинилися до морального і матеріяльного успіху згаданого підприємства, а зокрема: ВШ. Панам: Уляні Козак, голові та Алі Давиденко, Мирославі Драган, Олі Домбровській, д-р Марії Кобрянській, Олександрі Лунів, Меланії Мілянович, Лідії Постолюк, Марії Рудницькій, Вірі Соболта, Соні Соколишин, Нілі Сохан, мґр. Марії Сташинській, Євгенії Ференцевич, Марії Шумейко і Уляні Явній — членкам Комітету Пань, за приготування буфету і дарування солодощів; — ВШ. Панові ред. Іванові Костюкові, який прибув з далекого Трентону, щоб в ролі аранжера проводити з великим хистом Вечерницями; — ВШ. Панам і Панам: Анатолеві Домарадзькому, Марії Думанській, інж. Євгенові Гашинському, ред. Вячеславові Давиденкові, Володимирові Карому, Дмитрові Кусому, Якову Кулиничеві, ред. Іванові Кедринові, проф. Михайлові Лисогорові, д-рові Луці Луцеву, Володимирові Назаревичеві, мґр. Денисові Притулякові, проф. Василеві Стецюкові, за виконання допоміжної праці.

Увесь прибуток переказано ЗУАДКомітетові на фонд працівників пера.

Діловий Комітет Вечериць:

Петро Постолюк, д-р Іван Кошак, Квітка Стецюк, Люба Лапичак, Володимир Сохан

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка повинні своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народнього Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ у ФИЛАДЕЛФІЇ
повідомляє, що
у СУБОТУ, 1-го БЕРЕЗНЯ 1958 р. — о год. 7:30 веч.
відбудеться в залі ЗУАДК-ту при 866 N. 7th St., Phila, Pa.
ДОПОВІДЬ — д-ра Богдана РОМАНЕНЧУКА:
„УКРАЇНСЬКИЙ СИМВОЛІЗМ".
Прохаємо прибути! Управа Клюбу

ОРГАНІЗАЦІЇ! НЕ ЗАБУДЬТЕ ПРО ПРИДІЛ ДОТАЦІЙ НА ФОНД КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ!

Увага! БОСТОН і ОКОЛИЦЯ! Увага!
УКРАЇНСЬКИЙ ТАНЦЮВАЛЬНИЙ ГУРТОК
повідомляє, що
ПОПИС
Українських Народніх Танків
з незалежних від нас причин
НЕ ВІДБУВСЯ В ПРИЗНАЧЕНИЙ ДЕНЬ,
А БУВ ВІДЛОЖЕНИЙ НА
НЕДІЛЮ, 2-го БЕРЕЗНЯ 1958 р.
на год. 3:30 по полудні.
Попис відбудеться
в німецькій залі при 133 Shawmut Ave., Boston

ФІЛІЯ УНИВЕРСИТЕТУ УКРАЇНОЗНАВСТВА
в НЮАРКУ
оголошує
2. ЦИКЛЬ ВИКЛАДІВ
що відбудеться
в П'ЯТНИЦЮ, 28-го ЛЮТОГО 1958 р.
в залі УКРАЇНСЬКИХ КОМБАТАНТІВ
Belmont Avenue 9
з ось такою програмою:
Проф. д-р Кость КИСЛЕВСЬКИЙ: Вступ до українського мовознавства;
Проф. Микола ВЕЛИЧКОВСЬКИЙ: Економіка України;
Проф. Іван Вербяний: Загальна біологія.
ПОЧАТОК викладів о год. 5-ій пр пол.
ВСТУП ВІЛЬНИЙ.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК
у США
ПЛЕНАРНА КОНФЕРЕНЦІЯ
В СУБОТУ, 1-го БЕРЕЗНЯ 1958 р.
о 6-ій год. вечора
— відбудеться —
ПЛЕНАРНА КОНФЕРЕНЦІЯ УВАН у США.
ДОПОВІДЬ
проф. Володимира Михайловича Кубійовича:
„УКРАЇНСЬКА ДІЯСПОРА В ЇЇ ІСТОРИЧНОМУ РОЗВИТКУ ВІД КІНЦЯ XVIII СТОЛІТТЯ"
Конференція відбудеться
в приміщенні Українського Інституту в Америці
2 E. 79 вул. Н. Й.
Управа УВАН у США

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК
у США
ПОШИРЕНЕ ЗАСІДАННЯ
СЕКЦІЇ АНТИЧНОЇ ІСТОРІЇ
ДОПОВІДЬ
д-ра О. М. Домбровського:
„АНТИЧНІ КОРІННЯ ВІЗАНТИЙСЬКОЇ КУЛЬТУРИ VI-VII СТОЛІТЬ"
Засідання відбудеться
в НЕДІЛЮ, 2-го БЕРЕЗНЯ 1958 р.
о 5-ій год. дня
в приміщенні Українського Інституту в Америці
2 E. 79 вул. Н. Й.
КЕРІВНИЦТВО СЕКЦІЇ

УВАГА! КЛІВЛЕНД, АКРОН, ЙОНГСТАВН! УВАГА!
Заходом Ліги Молоді українського походження в Огайо
КИЇВ У КОЛЬОРАХ

Враження з подорожі по Україні, ілюстровані кольоровими світлинами
п. Слави Сурмач
з Ню Йорку,
якій вдалося двічі побувати за залізною заслоною.
СУБОТА, 1-го БЕРЕЗНЯ — год. 7:30 вечора
в церковній залі Пресв. Трійці греко-кат. церкви
526 W. Rayen Ave., YOUNGSTOWN, Ohio.
НЕДІЛЯ, 2-го БЕРЕЗНЯ — год. 2-га по пол.
в церковній залі Св. Духа
Cor. Washington & Abel Sts., AKRON, Ohio.
НЕДІЛЯ, 2-го БЕРЕЗНЯ — год. 7:30 вечора
Lincoln High School Auditorium
3001 Scranton Rd., CLEVELAND, Ohio.
ВСТУП: для дітей — 50 ц.; для дорослих — 1.00 дол.

Ділимося сумною вісткою, яка наспіла з краю, що дня 2-го лютого 1958 року відійшов у вічність на 85 році життя
НАЙДОРОЖЧИЙ БАТЬКО, ДІДУСЬ І ПРАДІДУСЬ
о. Антін КОРДОВСЬКИЙ
довголітній греко-католицький декан і парох в Глібоці на Буковині та в Білівцях — Західна Україна.
Горем прибиті:
М. ГОЛОВАТА — донька
Д-р М. ГОЛОВАТИЙ з дружиною Іванною — внуки
Христина, Марта, Олександра і Юрко ГОЛОВАТІ — правнуки

Книжкові НОВИНИ
В РЯДАХ УПА
Збірка споминів був. вояків Української Повстанської Армії — стор. 352 ..... (в оправі) $ 3.50 (в брошурі) 2.75
БОРИС ЦИБУЛЬСЬКИЙ:
ШЛЯХАМИ КОЗАЦЬКОЇ СЛАВИ
Стор. 96 (в брошурі) $ 1.00
Належність просимо слати ЧЕКОМ або ПОШТОВИМ ПЕРЕКАЗОМ:
SVOBODA
83 GRAND STREET, JERSEY CITY 3, N. J.

● REAL ESTATE ●

240 E. 6th Street
NEW YORK 3, N. Y.

Brooklyn — 1 род., 9-кімнат. оливно-парове огрів., шимкова нагода, ціна $ 10,750; вплата $ 4,500.

Flatbush — 2 род., мурований, оливно-парове огрів., 2 гаражі, вільні мешкання, ціна $ 22,000.

Jackson Hights — 2 род., 6 і 7 кімнат, оливне огрів., 2 гаражі, вільні мешкання, ціна $ 23,000.

Pelham Bay Park — 2 род., мур., 6-літній, 3½ і 6½ кімнат, оливно-пар. огрів., гараж, близько парку і транспортації, ціна $ 26,900.

Якщо хочете купити чи продати свій дім чи бизнес, зголосіться або зателефонуйте до нас:

GRamercy 5-9070

● НА ПРОДАЖ ●

З причини виїзду
ПРОДАЮ УЖИВАНІ МЕБЛІ
в доброму стані
спальня, їдальня та всілякі менші домові речі.
Sophie Ostapchuk, Mykytiuk
409 East 135th Street
Bronx 54, New York

● РІЗНЕ ●

ОСОБОЮ,
що їде
ДО ЛЮРДУ
і потребує опіки,
заопікуюся за зворотом коштів подорожі.
Зголошення:
P. O. Box 346
Jersey City, N. J.

● PROFESSIONALS ●

DR. R. P. SITULIN
Медичні хірургічні поради.
Radiology-Electrocardiograph (Heart)
Приймаємо "compensation" cases і "Blue Shield".
Години: від понеділка до п'ятниці — від 12:30 до 2:30 по пол.
82 West 12th St., NYC
Phone: ORegon 5-8722

КУПУЙТЕ В ПІДПРИЄМСТВАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В „СВОБОДІ"

ЛІТЕРАТУРНА НОВИНКА
Олена Звичайна
ОГЛЯНУВШИСЬ НАЗАД...
Збірка з 16-тьох оповідань із нашої недавньої минувшини. Усі вони просякнуті національно-виховним, антикомуністичним і протимосковським ідейним змістом і читаються з захопленням.
Стор. 232, ціна 1.50 дол.
Замовляти:
"SVOBODA"
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.

ЛІКИ — це найбільш корисний дарунок до КРАЮ!
Висилаємо до Европи. — Гарантія достави. — Мито оплачується тут. —
— Висилаємо летунською поштою. —
Rimifon, Penicilin, Streptomycin, Glucose, Cycloserine, Vitamins — Irgapyrin, Orinase (diabetes).
СПЕЦІЯЛІСТИ ЕВРОПЕЙСЬКИХ РЕЦЕПТ ПОЛАГОДЯТЬ ВАШІ РЕЦЕПТИ ТОЧНО.
СПЕЦІЯЛЬНІ ПАЧКИ для хворих на туберкульозу — артретизм — ревматизм — діябетиків — з високим тисненням крови і т. д.
Говоримо українською, російською і польською мовами.
Пишіть, або телефонуйте:
B. Feldman Pharmacy
111 Ave. "A" & 7th Street, NEW YORK CITY
Tel.: OR 7-5980

Зміна адреси

До Адміністрації „СВОБОДИ"
81-83 Grand Street
(P. O. Box 346)
JERSEY CITY, N. J.

Долучаю 10 центів — прошу змінити мою адресу.

Моя СТАРА адреса була:

ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС) _____
Ім'я і прізвище _____
Адреса _____
_____

Моя НОВА адреса така:

Ім'я і прізвище _____
Адреса _____
Адреса _____
_____

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

Збори українців з Лемківщини.

В неділю, 2-го березня б. р. відбудуться в залі Українського Народного Дому при 433 Гобокен вулиця, о год. 2-ій пополудні збори українців з Лемківщини, на яких буде заснований Відділ Організації Оборони Лемківщини в Джерзі Сіті.

Збори відбудуться з ініціативи Відділу Організації Оборони Лемківщини в Йонкерсі, Н. Й., а підготовив їх Організаційний Комітет, який очолив п. Василь Жуковець.

Проситься всіх українців з Джерзі Сіті й околиць, а в першу чергу українців-уроджениців Лемківщини прибути численно на ці збори і тим доказати, що доля Лемківщини і її жителів, вітки українського народу — лемків, лежить всім нам на серці та що ми готові їм допомогти в їхньому теперішньому важкому положенні.

С. Ж.

● ПРАЦЯ ●
● HELP WANTED FEMALE ●

DIETITIAN

Experience, capable of assuming responsibility for dietary department. New kitchen assistant dietitian on duty.
EXCELLENT SALARY
NURSE
ANESTHETISTS
Surgical suite and P. A. R. starting Salary $ 500 Plus callback pay. — Anesthesiologist on staff. — ALSO
REGISTERED
NURSES
SURGICAL
NURSES
Модерний 160 ліжок шпиталь. Новий "air conditioned". Багато користей. Постійна праця. Досконала платня.
Голоситься,
пишіть або телефонуйте до:
C. W. HILDRETH,
Administrator
St. Olaf Hospital
AUSTIN, Minnesota

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

● КНИЖКИ—ЖУРНАЛИ ●

Нова книжка
Д-р Володимир Безушко
МИКОЛА ГОГОЛЬ
Літературна студія із англійським резюме.
„Місце Гоголя також і в українській літературі" — пише автор.
Ціна **$ 1.00**
Замовляти:
SVOBODA
81 GRAND STREET
JERSEY CITY, N. J.

КУПУЙТЕ НОВУ ПОВІСТЬ В. ЧАПЛЕНКА
„Півтора Людського"
Тема повісті взята з часів революції 1917-20 років на Україні. Автор подає тодішні події з великим драматизмом і через те твір читається з незвичайною цікавістю.
Ціна $1.50.
Замовлення з належитістю прошу слати на адресу:
„SVOBODA"
P.O. Box 346, Jersey City 3, N.J.

Соняшна енергія огріває або охолоджує дім в Арізоні

Фінікс, Арізона. — В Паредайс Веллі недалеко Фініксу в Арізоні будують дім, який буде охолоджуваний і огріваний соняшною енергією. Цей дім має коштувати коло 30,000 долярів, а ця соняшна огрівальна система має ще додатково коштувати коло 5,000 долярів. Ця огрівальна система складається з підземного збірника на воду і з серії конденсорів довкола горішньої частини будинку. Вода, огріваная сонячним промінням, циркулює через конденсори на даху будинка і збирається в резервуарі. Окремий прилад при цьому резервуарі перемінює воду в гарячу або холодну пару і розсилає її при допомозі металевих рур, які є причеплені до долівки в кімнатах. Ці рури огрівають взимі дім, а влітї його охолоджують.

СТАРОКОСТАНТИНІВСЬКИЙ ЕПІЗОД В ГРУДНІ 1919 Р.

(Закінчення зі стор. 2-ої).

зійшла зі сцени гідно, без погромів та бешкетів, за які українське населення завжди платило горами трупів.

Ця справа стояла дуже гостро в Старо-Костянтинові з таких причин. Ще від 1918 р. прийшло тут до неписаної і дуже довірочної угоди між усіми національностями такого змісту: всі вони зобов'язалися впливати через своїх представників на свою владу, щоб вона не арештувала — не вивозила і не розстрілювала членів інших націй за те, що вони були колись при владі або брали участь в політичному житті. Кожна особа, що хотіла користати з цього добродійства, не могла чинно виступати проти кожночасної, діючої влади. За це ніхто не мав права кликати таку особу на допити, жадати від неї якихнебудь заяв та декларацій льояльности. Жиди взяли на себе обов'язок впливати в цьому напрямі на большевиків, росіяни на Денікіна, українці та поляки — на свої національні власті.

Всі національності на терені Ст.-Костянтинова льояльно виконували договірні постанови. Їхні довірені представники мали великий вплив серед членів своєї нації, так, що їхні думки були респектовані через їхню владу. Це було можливим тому, що тоді влада рекрутувалася на сто відсотків з місцевого елементу, і всі тодішні режими на Україні були дуже слабі. Наслідком цього домовлення був факт, що за цілий час діяння української влади політична поліція не мала клопотів; на терені Ст.-Констянтинівського повіту не було заворушень, змов та провокацій з будь-якої сторони. Цей повіт був найспокійнішою адміністраційною одиницею молодої Української Держави.

Заходила небезпека, що українці в грудні 1919 р. перші посередньо зламають цю догоду через те, що не вплинули на свою владу, щоб вона дала всім національностям забезпеку від бешкетів та погромів. Крім цієї моральної сторони, в гру входили дуже реальні інтереси, а саме голе життя всього українського елементу в Ст.-Костянтинові, починаючи від хворих, а на втікачах кінчаючи — якби прийшло до погромів.

Одного грудневого ранку, коло одинадцятої години, ми почули тупіт кінських копит і побігли до вікна. Це була добре нам знана частина юнацької школи. Не минуло й десять хвилин, як з півдня показався відділ „добрармії". Я наказав замкнути фронтові двері; подякував міліціонерам за їхню службу, запропонував їм виходити по одному і йти додому. Я вийшов останній. Знаними вуличками дібрався на свою кватиру, яку вибрав на цю можливість. Відпочивши дещо, намалював на фронтових дверях великий білий хрест, немов прочуваючи, що за два дні сам захворію на цю страшну тифозну недугу.

Денікінці держали Ст.-Костянтинів коло трьох місяців. Дуже допитувалися за представниками вищої та місцевої української влади. Але арештів та розстрілів не було. Вони не заглядали до „Просвіти" і не цікавилися втікачами та нашими хворими вояками. Так само поводилися поляки, а по них большевики. Вже на початку весни 1920 р. втікачі покинули місто і помандрували до своїх домів.

Старо-Костянтинівський епізод в грудні 1919 р. був дрібним, щоб заважити на ході загальної української історії. Все таки його повинні взяти до уваги дослідники цієї доби хоч би тому, що він заіснував на означеній території та в означеному часі.

Особливо він повинен зацікавити наших політичних діячів своєю вдатною спробою замирення та згідного співжиття всіх національностей на цьому терені. Це співжиття та співпраця перетривала бурхливі часи війни та революції і вдержалася приблизно до половини 1922 року, коли большевики стали твердою ногою на Україні і почали діяти понад голови місцевого населення.

УКРАЇНСЬКІ БАТЬКИ!
► ПРИДБАЙТЕ ДЛЯ ВАШИХ ДІТЕЙ ◄
„ШЛЯХ ВЕЛЕТНЯ"
— Ілюстровану розповідь про життя
ТАРАСА ШЕВЧЕНКА,
відомої української поетеси
Наталі Лівицької-Холодної,
що появилась у В-ві п. М. Борецького.
Книга ця великого формату, на крейдяному папері, з 57-ма оригінальними ілюстраціями, в твердій оправі і люксусовому оформленні — подумана також, окрім виховної сторінки — своїм прекрасним виглядом викликати любов до української книжки в серцях українського дорослу.
● Ціна її виносить тільки $3.50 ●
Замовлення слати:
"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ГВАТЕМАЛЬСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ КОНФЕРУВАВ З АЙЗЕНГАВЕРОМ

Вашінгтон. — Нововибраний гватемальський президент генерал Мігуель Ідігорас Фуентес конферував 25-го лютого з президентом Айзенгавером. Члени з його почету заявляють, що Ідігорасові вдалося осягнути свою головну ціль, це значить переконати уряд ЗДА в тому, що він (Ідігорас) не є „якимсь правим дивоглядом", тільки „помірковaним протикомуністом". Вшанувала побут у столиці ЗДА гватемальського президента і Організація Американських Держав.

ДОЛЛЕС ВІДЗНАЧИВ

70-річчя з дня народин

Вашінгтон. — Державний секретар Джан Фостер Доллес відзначив 25-го лютня 70-річчя з дня свого народження. Промовляючи день перед тим на Конгресовій Комісії, він повільно й поважно сказав: „Джентелмени, це є моя остання поява перед Конгресовою Комісією", і після тих слів зробив павзу. Деякі журналісти вже бігли телефонувати про резигнацію Доллеса, якої домагаються деякі демократи, але вони вернулися, коли почули кінець Доллесового речення „в сьомій десятці мойого життя".

● Орган комуно-німецької молоді „Юнге Вельт" в східньому Берліні друкує великі історії про дійсні й вигадані проступки американських шкільних недолітків під заголовком „Молоді гангстери тероризують Нью Йорк"

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Управа Т-ва ім. Т. Шевченка повідомляє членів, що збори відбудуться в неділю 2 березня о год. 7-ій вечером в приміщенні Укр. Ам. Клюбу, 292 Гадсон Евеню. Проситься всіх членів прибути на ці збори, до полагодження дуже важних справ. Рівнож буде вибір делегата на 24 Конвенцію УНС. — М. Гузар, предс. М. В. Гузар, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Т-во „Дністер", 430 Відд., подає до відома своїм членам, що Річні збори, назначені на день 16-го лютого 1958 р., не відбулися, з причин снігопів, а пересунені на день 23-го лютого 1958 р. не відбулись, з причини не доручення „Свободи" і тому **Річні збори** відбудуться, невідклично 2-го березня 1958 р., в Українськім Клюбі при 847 Н. Френклін вул. Початок о год. 1-ій по пол., а вслід за тим будуть Звичайні збори, в цілі вибору делегатів на конвенцію УНСоюзу. Якщо в означеній годині не буде відповідна кількість присутніх, то збори відбудуться одну годину пізніше, без огляду на число присутніх. Просимо всіх членів про численну участь. — О. Бакай, секр.

СПРАКЮЗ, Н. Й. — Т-во „Українська Січ", Відд. 39, повідомляє, що Місячні збори відбудуться в неділю, 2-го березня 1958 р., о год. 3-ій по пол., в УН-Домі. До участи на зборах проситься всіх. Вплачування вкладок буде 1-го березня, від 7-ої до 10-ої год. веч. і 2-го березня, від 12-ої до 3-ої по пол. — Загальні річні збори нашого Відділу відбулися 5-го січня, на яких обрано нову Управу в такому складі: О. Шмакалюк, предс.; І. Пігуляк, кас.; М. Рубич, фін. секр; М. Проскуренко, рек. секр. Контр. Комісія: М. Клюсик, С. Грицик і В. Майкович. — На Місячних зборах 2-го лютого 1958 року обрано 3-ох делегатів на 24-ту конвенцію УНСоюзу, а саме: І. І. Пігуляк, 2. О. Шмакалюк, 3. М. Рубич.

БОСТОН, Масс. — Т-во ім. Є. Коновальця, Відд. 238, повідомляє своїх членів старших і молодіж, місцевих і позамісцевих, що Звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 2-го березня, в залі Укр. Громади, зараз по Службі Божій. Проситься всіх членів бути приявними на зборах, бо є важливі справи, які треба негайно вирішити. Також буде вибір делегатів на 24 конвенцію УНСоюзу, яка відбудеться в Клівленді, Огайо. На зборах буде присутній гол. Радний УНСоюзу п. М. Давискиба, який зясує коротко справи передконвенційної кампанії приймання нових членів в ряди УНСоюзу. Кожний, хто любить свою Рідню повинен бути обезпечений у своїй рідній Установі, якою є для нас УНСоюзу. — П. Мороз, голова.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

Посмертні Згадки

КАТЕРИНА ЗАБЛОЦЬКА, членка Б-ва св. Петра і Павла, Відд. 57 УНСоюзу в Когозз, упокоїлася в Бозі 8-го лютого 1958 р. Покійна народилася в селі Заставя, пов. Теріополь, Зах. Україна. Полишила в смутку чоловіка Миколу. Похорон відбувся 10 лютого 1958 р., з української греко-кат. церкви св. Петра й Павла на цвинтар св. Петра й Павла. — В. Ій П!
Р. Мацюк, секр.

АННА ПЕРСОВИЧ, довголітня членка Т-ва ім. М. Шашкевича, Відд. 94 УНСоюзу в Гемтремку, Мінн., померла 3-го лютого 1958 р., на 60 році життя. Покійна народж. в селі Баня Березів, пов. Коломия, Зах. Україна, Полишила в смутку сестру Гелену Сушінську і шваґра Григорія в Дітройті і 4 сестри на рідних землях: Розалію, Марію, Юлію та Параскевію. Похорон відбувся 6-го лютого, при участі Родини, Знайомих та Членів Т-ва, Членкинь Золотого Хреста, Відд. 34, Членів Березівського Допомогового Комітету та Членів Українського Американського Ситизенського Клюбу, з пох. заведення, до греко-кат. церкви Непорочного Зачаття, а опіля на цвинтар. Мт. Олівет. — В. Ій П!
А. Киба, рек. секр.

ХТО ПРОЧИТАВ, ТОЙ ПЕРЕКОНАВСЯ!
що
Гумористична історія про 1. Українську Дивізію „Галичина"
ЩОДЕННИК
національного героя
СЕЛЕПКА ЛАВОЧКИ
це найбільш цікава книжка, яка появилась на еміграції.
ЧИ Є ВОНА У ВАШІЙ БІБЛІОТЕЦІ? ЯКЩО НІ — вишліть чимскоріше замовлення на адресу:
"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.
● Книжка багато ілюстрована. — Ціна $1.00. ●

ОЩАДЖУЙТЕ, але й ЩАДІТЬ

ПЕТРО ПУЦИЛО — екзекутивний директор СПІЛКИ ТРАЙДЕНТ в ЧІКАГО каже:

С РІЗНИЦЯ Я К ВИ ЩАДИТЕ — І Д Е ВИ ЩАДИТЕ.

ЗАМАЛО Є ОЩАДНО ЖИТИ І СКЛАДАТИ ГРОШІ.

ТРЕБА ЗАОЩАДЖЕНІ ГРОШІ В М І Т И ЗАБЕЗПЕЧИТИ ВІД МОЖЛИВИХ ВТРАТ.

ТРЕБА В М І Т И ІХ БЕЗПЕЧНО ЗДЕПОНУВАТИ.

ВІН ДАЛІ ПРОПОНУЄ:

1. Зложіть їх в ТРАЙДЕНТ, який має державну асекурацію на людські депозити, ознакою чого є цей знак.
2. Зложіть їх в Трайдент ще й тому, що він є найстаршою того роду нашою інституцією в Америці, бо заінкорпорований в 1913 році.
3. Зложіть в Трайдент, який приймає депозити теж поштою з цілої Америки й Канади і платить 4% дивіденди два рази річно на 30-го квітня і 31-го жовтня. Гроші, здепоновані до 15-го дня в місяці, приносять відсотки вже першого дня цього місяця.

В добі літаків нема різниці, де живете, ТРАЙДЕНТ є Вашим Сусідом.

TRIDENT
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1935 West 51st Street CHICAGO 9, ILLINOIS Tel.: PRospect 8-5800

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

ХВОРІ, НЕ ТРАТЬТЕ НАДІЇ

НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ!
ЗАЖИТЕ ЩЕ СЬОГОДНІ ЗІЛЛЯ Д-ра И. МІЛЛЕРА, а вже завтра почуєтесь краще.
Зілля це не вариться, ані не запарюється, а вживається його в природнім виді, так, як є у пачці. Тим то воно таке помічне й корисне.
Всі, що хворіють на недугу шлунка, як кваси шлунка, гази, запір, нестравність, відбивання, завороти голови, біль у крижах, короткий віддих, жіночі недомагання, гемороїди, ревматичні болі й інші недомагання, повинні ще сьогодні вжити зілля Д-ра МІЛЛЕРА, п. н.
"J. M. L. Herb Compound # 6" а вже завтра почуєтесь краще. Зілля це повинно находитися, як перша поміч, у кожній хаті.
Ціна одної пачки, враз із поштовою пересилкою $ 6.85. Якщо бажаєте зробити своїм приятелеві вартісний дарунок, тоді дві пачки тільки $ 10.00 з пересилкою.
Висилаємо також наше зілля до всіх країн Европи.
Пишіть зараз долучаючи чек, або Money Order, на адресу:
THE MILLER CO., Inc.
Dpt. 41, 790 Broad Street
Newark, N. J.

МИХАЙЛО КАНЮК
Погребник
KANIUK
CHICAGO FUNERAL HOME
2321 W. Chicago Avenue
Chicago 22, Illinois
Phone: ARmitage 6-4575
Похоронне заведення існує вже понад чверть сторіччя.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура, Модерна каплиця до ужитку даром. .
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568

ARKA Company
48 E. 7th St.
New York City
Телеф.: GR 3-3550
„ПЕЛІКАН", вічне перо.

● ДО ВИНАЙМУ КІМНАТИ ●
MIAMI — FLORIDA — масмо до винайму умебл. апарт. з кухнею, начинням до варення, столовим накриттям на тиждень, місяць, або цілий сезон.
Mr. & Mrs. FRANK TARANDA
684-692 N. E. 85th Street
Miami 38, Fla. — Tel.: Plaza 8-1078

● РОЗШУКИ ●
Марію Густавівну
ШИШЛОВУ
пошукує сестра Стефанія.
Повідомлення слати на адресу:
Юлія НАЗАРЕВИЧ
3248 W. Potomac
Chicago 51, Ill.

● MISCELLANEOUS ●
SCHALLER & WEBER
"THE HOUSE of QUALITY"
1654 2nd Ave., New York
28-28 Stainway Ave., Astoria, L. I.
56-34 Myrtle Ave., Ridgewood
310 Front St., Hempstead
41-06 Main St., Flushing, L. I.

ALBERT MAIER, Inc.
Pork Store
Найліпше вепрове м'ясо і м'ясні вироби.
Гуртовий і дрібний розпродаж.
1927 Washington Avenue
TRemont 8-8193 Bronx 57, N. Y.

JOHN KRAUSS, Inc.
117-09 Liberty Ave. (Retail Store)
Richmont Hill, Long Island
М'ЯСО
і
М'ЯСНІ ВИРОБИ

ТАРЗАН, ч. 4017. Жахливий вид.

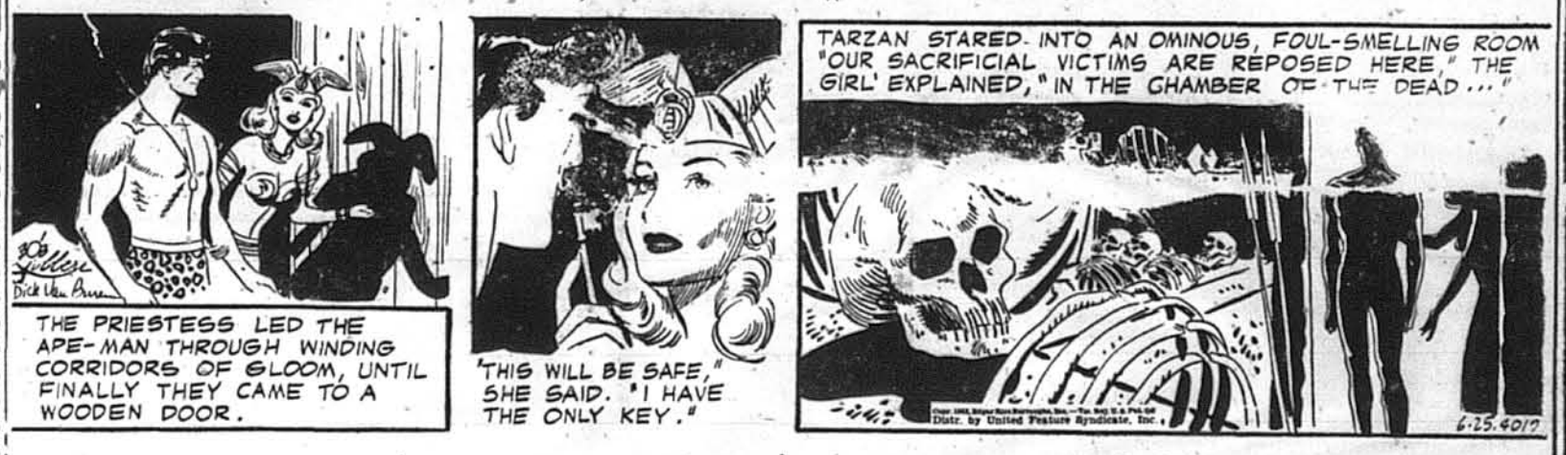

Жрекиня вела мавполюда крутими й темними коридорами, аж поки не прийшли вони до дерев'яних дверей.

— Тут буде безпечно, — сказала вона. — Ключі маю лише я.

Тарзан вдивлявся в зловісну, смердячу кімнату. — Тут, в цій кімнаті мертвих лежать наші жертовні приноси, — вияснила дівчина.